Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει ὧν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος | *Ἀθῆναι 28 Φεβρουαρίου 1931* | *Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 13*

ΜΑΡΓΙΤΤΑ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΑΝΤΕΡΣΕΝ)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Ἡ κυρία Μαρία δὲν ἤξερε κανεὶς τί εἶχε γίνει. Ὁ Πὰλ Δὺρ γύρισε κατὰ τὰ μεσάνυχτα, μὰ ἡ Μαρία δὲ γύρισε μήτε τὸ βράδυ, μήτε τὶς ἄλλες μέρες. Εἶχε φύγει γιὰ πάντα, δίχως ν' ἀποχαιρετήσῃ.

Ἄρχισε λοιπὸν νὰ γυρίζῃ τὸν κόσμο. Πέρασε ἀπ' ὅλη τὴν ἁγία ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία. Ζοῦσε μόνο μὲ τὰ χρήματα, ποὺ εἶχε πάρει ἀπὸ τὰ διαμαντικά της.

Ταξίδευε ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ὅπου τῆς ἄρεσε, μὰ ἡ γαλήνη ἦταν στὴν ψυχή της λιγότερη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Τὴν ἔτρωγε κάτι καὶ στὸ τέλος ἀρρώστησε. Τὰ χρήματα ὅμως σώθηκαν καὶ χρειάστηκε νὰ γυρίσῃ στὴ Δανία. Ἔβαλε ὅλα της τὰ δυνατὰ καὶ κατάφερε νὰ φτάσῃ πολὺ κοντὰ στὴ χώρα, ὅπου εἶχε γεννηθεῖ. Μιὰ μέρα, βρέθηκε ἐξαντλημένη στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ κάθησε στὸν ἄμμο. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν ἕνας συνοικισμὸς ψαράδων, ἀλλὰ δὲν εἶχε πιὰ τὴ δύναμη νὰ συρθῇ ὡς ἐκεῖ. Ἡ ὄψη της σκοτίσθηκε καὶ οἱ ἄσπροι γλάροι, ποὺ πετοῦσαν μπροστά της, τῆς φάνηκαν μαῦροι σὰν τὰ κοράκια στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ πατέρα της.

Τὰ μάτια της ἔκλεισαν ἀπὸ τὴν ἐξάντληση. Ὅταν τἄνοιξε καὶ πάλι, εἶδε ὅτι ἕνας γερὸς ναύτης τὴ σήκωνε στὴν ἀγκαλιά του. Κοίταξε τὸ τρυχωτὸ πρόσωπό του κι' εἶδε πὼς εἶχε σημάδι ἀπὸ λαβωματιὰ πάνω ἀπὸ τὸ μάτι. Τὴν πῆγε στὸ καράβι του. Ὁ καπετάνιος φώναζε, ἀλλ' ἐκεῖνος, ἀμίλητος, περιποιήθηκε τὴν ἄρρωστη

Τὴν ἄλλη μέρα σήκωσαν τὴν ἄγκυρα. Ἡ Μαρία δὲν ξαναγύρισε στὴ στεριά.

Τί εἶχε ἀπογίνει;

Ἐδῶ δὲν ἔχουμε ἀνάγκη νὰ ρωτήσουμε τὸ σκευοφύλακα. Ἡ ὑπόλοιπη ἱστορία βρίσκεται στὰ γράμματα τοῦ Χόλμπεργκ, ὅπου διηγεῖται πῶς ἀπάντησε τὴ Μαρία Γκρούμπε.

Ἦταν στὰ 1711, πολλὰ χρόνια ὕστερ' ἀπὸ τότε ποὺ ὁ ναύτης τὴν πῆρε στὸ πλοῖο του. Χολέρα ρήμαζε τὴν Κοπεγχάγη. Ὁ βασιλιὰς ἄφισε τὴν πρωτεύουσά του κι' ἡ βασίλισσα πῆγε στοὺς συγγενεῖς της στὴ Γερμανία. Ὅσοι μπόρεσαν ἔφυγαν, ἀκόμη κι' οἱ φτωχοὶ φοιτητές, ποὺ ἔτρωγαν καὶ κοιμόνταν χωρὶς πληρωμὴ στὸ οἰκοτροφεῖο.

Ἕνας λοιπὸν ἀπ' αὐτοὺς ἔφυγε κατὰ τὶς δυὸ τὴ νύχτα, μὲ τὸ σάκκο του στὸν ὦμο, ὅπου εἶχε ἕνα ματσο μὲ χειρόγραφα. Ἄλλα πράγματα δὲν εἶχε.

Ἦταν ἄσχημη καταχνιά. Ψυχὴ στοὺς δρόμους. Ἕνα σωρὸ πόρτες ἦταν σημαδεμένες μ' ἕνα σταυρὸ ἀπὸ κιμωλία, ποὺ δείχνε ὅτι ἡ ἀρρώστεια ἦταν στὸ σπίτι, ἢ ὅτι ὅλοι ἐκεῖ μέσα εἶχαν πεθάνει. Ἕνα τεράστιο κάρρο περνοῦσε γεμάτο πτώματα, ποὺ τὄσερναν τέσσερα ἄλογα,

Ὁ φοιτητὴς ἔβγαλε καὶ μύρισε ἕνα δυνατὸ ἀπολυμαντικό, ποὺ τὄσερνε ὅπως ὅλοι στὴν τσέπη του. Ξαφνικὰ ἄκουσε τραγούδια καὶ γέλια ἀπὸ ἕνα καμπαρέ. Δυστυχισμένοι, ποὺ περνοῦσαν τὴ νύχτα τους πίνοντας γιὰ νὰ ξεχάσουν καὶ γιὰ νἆναι μεθυσμένοι, ὅταν θἀρχόταν ὁ θάνατος νὰ τοὺς πάρῃ. Οὔ, τί λυπητερὸ ποὺ ἦταν!

Ὁ φοιτητὴς ἔφτασε στὸ κανάλι. Ἕνα καΐκι σήκωνε τὸ πανί. Μπῆκε μέσα.

— Ἂν ὁ Θεὸς μᾶς ἀφίσει νὰ ζήσουμε καὶ μᾶς στείλει ἀγέρα, σὲ τρεῖς μέρες θὰ φτάσουμε στὸ Γκρόνσουδ, στὸ νησὶ Φάλστερ.

— Πῶς λέγεστε;

— Λουδοβίκος Χόλμπεργκ.

Ἀργότερα, τὄνομα αὐτὸ ἔγινε γνωστὸ στὴ Δανία καὶ σ' ὅλον τὸν κόσμο τῶν γραμμάτων. Τότε ὅμως δὲν ἔκανε καμμιὰ ἐντύπωση.

Τὸ καΐκι ξεκίνησε καὶ μὲ τὰ ξημερώματα βρισκόταν στ' ἀνοιχτά. Ἐλαφρὸ ἀεράκι φούσκωνε τὰ πανιά του, καὶ τὴν τρίτη μέρα ἔρριξε τὴν ἄγκυρα στὸ νησί.

«Ἕνας γερὸς ναύτης τὴ σήκωνε στὴν ἀγκαλιά του . . .» (Σελ. 145, στ. β'.)

«Οἱ ἄσπροι γλάροι τῆς φάνηκαν μαῦροι . . .» (Σελ. 145. στ. α'.)

— Μήπως ξέρετε κανέναν, ρώτησε ὁ φοιτητὴς τὸν καπετάνιο, νὰ μοῦ νοικιάση ἕνα φτηνὸ δωμάτιο;

Ὁ καπετάνιος τοῦ εἶπε:

— Δὲ θὰ περάσῃς ἄσχημα στῆς κυρᾶς Σόερεν. Φρόντισε μόνο νὰ τὴ φωνάζῃς πάντα ἔτσι. Μὴν τὴν πῇς ποτὲ «κυρία» γιατὶ τὴν πιάνουν τὰ νεῦρα της Κι' ἔχει ξέρεις κάτι γροθιές...

Ὁ φοιτητὴς ξεκίνησε γιὰ τὸ μέρος ποὺ τοῦ εἶπαν. Ἡ πόρτα ἦταν ἀνοιχτὴ καὶ μπῆκε μέσα Τὸ κυριότερο ἔπιπλο ἦταν ἕνας μεγάλος μπάγκος, σκεπασμένος μὲ δέρμα τριχωτό. Φαίνεται ὅτι τὴ νύχτα χρησίμευε γιὰ κρεβάτι. Τὴ στιγμὴ ὅμως ἐκείνη ἦταν ἀπάνω μιὰ κόττα μὲ τὰ κλωσσόπουλά της, ποὺ εἶχαν ἀναποδογυρίσει ἕνα δοχεῖο μὲ νερό. Κανεὶς ἄλλος στὸ δωμάτιο. Στὸ πλαϊνὸ ἦταν μιὰ κούνια μ' ἕνα μωρό.

Ἀκούστηκαν κουπιά. Ἡ βάρκα τοῦ περαματάρη, ποὺ ἦταν ὁ ἄντρας τῆς κυρᾶς Σόερεν, πλησίαζε. Τὸ πρόσωπο ποὺ τὴν ὁδηγοῦσε ἦταν τυλιγμένο μ' ἕνα μεγάλο παλτὸ καὶ φοροῦσε ἕνα σκοῦφο μάλλινο. Δὲν ἤξερε κανεὶς ἂν ἦταν ἄντρας ἢ γυναίκα.

Ἔδεσε τὴ βάρκα καὶ μπῆκε στὸ σπίτι. Ἦταν μιὰ μεγαλόσωμη γυναίκα. Ἡ περπατησιά της ἦταν περήφανη, ὅπως κι' ἡ ἔκφραση τῶν ματιῶν της. Αὐτὴ ἦταν ἡ κυρὰ Σόερεν Τὰ κοράκια θὰ τὴ φώναζαν μ' ἕνα ἄλλο ὄνομα, ποὺ τὸ ξέρουμε πιὸ καλά.

Ἦταν σκυθρωπὴ καὶ δὲν τῆς ἄρεσαν τὰ πολλὰ λόγια. Γρήγορα συμφώνησε μὲ τὸ φοιτητὴ νὰ μείνῃ στὸ σπίτι της οἰκότροφος, ὡς που νὰ μπορέσῃ νὰ γυρίσῃ στὴν Κοπεγχάγη.

Συχνὰ ἐρχόνταν ἀπὸ τὴ γειτονικὴ πόλη σοβαροὶ ἄνθρωποι νὰ κάνουν περίπατο. Στεκόνταν λοιπὸν στὸ σπιτάκι τοῦ περαματάρη κι' ἔπιναν μιὰ μπύρα Συναντοῦσαν ἐκεῖ τὸ φοιτητὴ καὶ τοὺς ἄρεσε νὰ τὸν ἀκοῦν νὰ μιλῇ γιὰ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν ἱστορία. Μιὰ μέρα, ποὺ ὅλοι θαύμαζαν τὶς γνώσεις του, ἡ κυρὰ Σόερεν εἶπε:

— Ὅσο πιὸ λίγα ξέρει κανείς, τόσο πιὸ ἥσυχο ἔχει τὸ κεφάλι του.

Μιὰ μέρα, ποὺ τὴν εἶδε ὁ Χόλμπεργκ νὰ ἑτοιμάζῃ μπουγάδα καὶ νὰ σχίζῃ σκληρὰ ξύλα, τῆς εἶπε:

— Ἡ ζωή σας εἶναι πολὺ σκληρή.

— Αὐτὸ εἶναι δική μου δουλειά, ἀπάντησε ἐκείνη.

— Ἔτσι κουράζεστε ἀπὸ παιδί;

— Κοιτάξτε, τοῦ εἶπε, δείχνοντάς του τὰ χέρια της ποὺ ἦταν πολὺ λεπτά, ἀλλὰ χαλασμένα ἀπὸ τὶς δουλειές. Σεῖς ποὺ εἶστε σοφός, μπορεῖτε νὰ διαβάσετε ἐδῶ τὴν ἱστορία μου.

Τὰ Χριστούγεννα ἔπεσε χιόνι κι' ὕστερα σηκώθηκε ἕνας ψυχρὸς ἄνεμος, ποὺ ἔκαιγε τὸ πρόσωπο σὰν ἀκουαφόρτε. Ἡ κυρὰ Σόερεν δὲν παραπονιόταν ποτέ. Ἔρριχνε τὸ μεγάλο παλτό της, ἔβαζε τὸ σκοῦφο της καὶ δούλευε μὲ κάθε καιρό.

Ἕνα βράδυ, ποὺ καθόταν πλάϊ στὴ φωτιὰ καὶ μπάλωνε κάλτσες, φάνηκε πιὸ ὁμιλητικὴ καὶ μίλησε στὸ φοιτητὴ γιὰ τὸν ἄντρα της.

— Σκότωσε σὲ μιὰ κακὴ ὥρα ἕνα ναύτη ἀπὸ τὸ Δράγοερ, καὶ τώρα εἶναι φυλακὴ γιὰ τρία χρόνια. Εἶναι φτωχὸς καὶ δὲ θὰ τοῦ χαρίσουν οὔτε μέρα.

— Μὰ ὁ νόμος εἶναι ὁ ἴδιος καὶ γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ γιὰ τοὺς ἄρχοντες.

— Ἔτσι νομίζετε; εἶπε κοιτάζοντας τὴ φωτιά.

Ὕστερα ξανάρχισε:

— Δὲν ἀκούσατε ποτὲ γιὰ τὸν Κάϋ Λύκκε, ποὺ γκρέμισε μιὰ ἐκκλησιά, ἐπειδὴ τοῦ ἐμπόδιζε τὴ θέα ἀπὸ τὸ παλάτι του; Ὅταν ὁ πάστορας Μαρτίνος τὸν κατηγόρησε στὴν ἐκκλησιά, ὁ ἄρχοντας τὸν ἐφυλάκισε, ἔπειτα φρόντισε καὶ τὸν καταδίκασαν σὲ θάνατο καὶ τὸν θανάτωσαν Ὁ Κάϋ Λύκκε ὅμως δὲν ἔμεινε οὔτε μιὰ μέρα φυλακή.

— Μὰ αὐτὰ γινόνταν τὸν παλιὸ καιρό. Τώρα εἶναι ἀλλοιῶς.

— Πάντα τὰ ἴδια εἶναι! εἶπε καὶ σηκώθηκε νὰ φροντίσῃ τὸ μωρό της στὸ πλαϊνὸ δωμάτιο.

Ὕστερα γύρισε νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ στρῶμα γιὰ τὸ φοιτητή. Γιατὶ τοῦ τόχε παραχωρήσει, ἐπειδὴ ἐκεῖνος κρύωνε πολύ, μ' ὅλο ποὺ εἶχε γεννηθεῖ στὴ Νορβηγία.

Γὴν πρωτοχρονιά, ἦταν παγωνιὰ κι' ὁ ἥλιος ἔλαμπε πάνω στοὺς πάγους. Οἱ καμπάνες τοῦ χωριοῦ χτυποῦσαν χαρούμενα. Ὁ νεαρὸς Χόλμπεργκ πῆρε τὸ πανωφόρι του καὶ πῆγε στὴν ἐκκλησιά. Ἕνα κοπάδι κοράκια περνοῦσαν ἀπὸ τὸ σπιτάκι καὶ ξεφώνιζαν τόσο δυνατά, ὥστε δὲν μποροῦσε κανεὶς ν' ἀκούσῃ τὶς καμπάνες. Ἡ κυρὰ Σόερεν μάζευε στὴν πόρτα χιόνι γιὰ νὰ τὸ λυώσῃ καὶ νἄχῃ νερὸ γιὰ πιόσιμο Κοίταξε ὥρα πολλὴ συλλογισμένη τὰ πουλιὰ ποὺ πετοῦσαν φωνάζοντας. Θἄλεγε κανεὶς πὼς τῆς ἔφερναν κάποιαν ἀνάμνηση.

Μετὰ τὴν λειτουργία, ὁ φοιτητὴς πῆγε στοῦ φορατζῆ, ποὺ ἦταν γνώριμός του. Ἐκεῖνος τοῦ πρόσφερε ζεστὴ μπύρα μὲ ζάχαρη, γιὰ νὰ ζεσταθῇ. Ἦρθε ὁ λόγος γιὰ τὴν κυρὰ Σόερεν. Κανέναν δὲν ἤξερε πολλὰ πράγματα γι' αὐτή. Δὲν ἦταν ντόπια κι' ὅλοι πίστευαν πὼς τὸ σόϊ της θὰ ἦταν μεγάλο.

— Ὁ ἄντρας της εἶναι ψαράς, εἶπε ὁ φορατζῆς. Εἶναι ἄγριος καὶ κακός. Σκότωσ' ἕνα ναύτη σ' ἕναν καυγά, μὲ τὴ γροθιά του. Τὴ δέρνει ὁλοένα, ἀλλὰ ἐκείνη δὲν παραπονιέται κι' ὅλο πέρνει τὸ μέρος του.

— Νἄμουν ἐγώ, δὲν θὰ τὰ σήκωνα αὐτά, εἶπε ἡ γυναίκα τοῦ φορατζῆ. Κι' ἐμένα ὁ πατέρας μου ἦταν προμηθευτὴς στὸ παλάτι.

— Γι' αὐτὸ καὶ σεῖς παντρευτήκατε ἕναν ὑπάλληλο τοῦ βασιλιᾷ, εἶπε ὁ Χόλμπεργκ καὶ σηκώθηκε νὰ φύγῃ.

Τὴν παραμονὴ τῶν Θεοφανείων, ἡ κυρὰ Σόερεν ἄναψε ἕνα λύχνο μὲ τρία φιτίλια.

— Ἕνα γιὰ τὸν καθένα, εἶπε ὁ φοιτητής.

— Γιὰ ποιὸν καθένα; ρώτησε ἐκείνη, κοιτάζοντάς τον ἄγρια.

— Καθέναν ἀπ' τοὺς τρεῖς μάγους βασιλιάδες (*), εἶπε ἐκεῖνος, ξαφνισμένος.

— Ἄ, ναί, ναί, ἔτσι εἶναι!

Κι' ἔπεσε πάλι στὴ συνηθισμένη σιωπή της. Ὡστόσο, ἐκείνη τὴ βραδυὰ μίλησε πιὸ πολὺ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

— Ἀγαπᾶτε πολὺ τὸν ἄντρα σας, εἶπε ὁ Χόλμπεργκ, κι' ὅμως ὁ κόσμος λέει πὼς σᾶς κακομεταχειρίζεται.

— Αὐτὸ εἶναι δική μου δουλειά, ἀπάντησε ἐκείνη ζωηρά. Ὅταν ἤμουν μικρή, τὸ ξύλο θὰ μοῦκανε καλό. Τώρα τὸ δέχομαι ὡς τιμωρία γιὰ τὰ ἁμαρτήματά μου. Ὅσο γιὰ τὸ Σόερεν, αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μὲ δέρνῃ ὕστερ' ἀπὸ τὸ καλὸ ποὺ μοῦκανε. Μοῦσωσε τὴ ζωή. Ὅταν ἤμουν σωρασμένη στὴν ἀμμουδιά, ἄρρωστη κι' ἀσάλευτη, καὶ τὰ κοράκια ἄρχιζαν νὰ μὲ μυρίζονται, αὐτὸς μὲ πῆρε στὰ χέρια του καὶ ὑπόμεινε τὶς βρισιὲς τοῦ καπετάνιου, γιατὶ μ' ἔμπασε στὸ καράβι. Καθένας ἔχει τὸν τρόπο του κι' ὁ Σόερεν ἔχει τὸ δικό του. Δὲν πρέπει νὰ κρίνουμε τἄλογο ἀπὸ τὸ χαλινάρι. Πάντως ὅμως ἔζησα πιὸ καλὰ μ' αὐτόν, παρὰ μὲ τὸν πιὸ εὐγενικὸ ἄρχοντα τοῦ βασιλείου, τὸν Γκιλδενλόου, τὸν εὐνοούμενο τοῦ βασιλιᾶ, κι' ὕστερα μὲ τὸν πλούσιο ἄρχοντα Πὰλ-Δύρ. Πολλὰ εἶπα, τώρα ξέρετε ποιὰ εἶμαι.

Σηκώθηκε νὰ φροντίσῃ τὸ παιδί της.

Ἦταν ἡ Μαρία Γκρούμπε. Τί περίεργη τύχη! Ξέρουμε ἀκόμη ἀπὸ τὸν Χόλμπεργκ, ὅτι πέθανε πέντε χρόνια ἀργότερα, στὰ 1716.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν ἤξερε ὁ Χόλμπεργκ ἦταν, ὅτι μόλις τὴν ξάπλωσαν στὸ φέρετρο, ἕνα σύννεφο ἀπὸ μαῦρα πουλιὰ στριφογύριζαν πάνω ἀπὸ τὸ σπιτάκι τοῦ περαματάρη. Δὲ φώναζαν, σὰ νὰ ἤξεραν ὅτι θὰ γινόταν κηδεία. Κι' ὅταν ἔγινε ἡ ταφή, ἐξαφανίστηκαν. Μὰ τὸ ἴδιο βράδυ στὴν Ἰουτλάνδη, κοντὰ στὴν παλιὰ κατοικία τῶν Γκρούμπε, φάνηκε ἕνα τεράστιο κοπάδι ἀπὸ καλιακούδες καὶ κουρούνες ποὺ ξεφώνιζαν σὰν χίλιοι διαβόλοι. Διηγόταν τὸ ἕνα στ' ἄλλο τὴν ἱστορία τῆς δεσποινίδας, ποὔπερνε τ' αὐγὰ καὶ τὰ πουλιά. «Μπράβο! Μπράβο!» φώναζαν καὶ ξαναφώναζαν. Τὸ ἴδιο φώναζαν κι' ὅταν γκρέμισαν τὸ ἀρχοντικό.

Ἡ οἰκογένεια ἔσβυσε, κι' ἐκεῖ ποὺ ἦταν ἄλλοτε ὁ γέρικος πύργος, ὑψώνεται τώρα (ἔτσι λέει ὁ σκευοφύλακας) τ' ὡραῖο σπιτάκι τῆς Μαργίττας.

Ἡ Μαργίττα εἶν' εὐτυχισμένη ποὺ βρῆκε αὐτὴ τὴ δουλειά, γιατὶ χωρὶς αὐτὴ θὰ πήγαινε στὸ ἄσυλο τῶν πτωχῶν. Κανένας δὲν τὴν ἤξερε, οὔτε εἶχε οἰκογένεια.

Ἐδῶ ὅμως ὁ σκευοφύλακας μὲ ὅλη του τὴ σοφία, ἔπεσε ἔξω. Ἡ Μαργίττα εἶχε οἰκογένεια, μόνο ποὺ δὲν τὴν ἤξερε οὔτε ἡ ἴδια. Ἕνα κοράκι ὅμως ἀπὸ τὰ γειτονικὰ τὰ ἤξερε ὅλα, γιατὶ ὁ παππούς του, ἕνας γεροκόρακας, τοῦ εἶχε μιλήσει συχνὰ γιὰ τὴ γιαγιὰ τῆς Μαργίττας. Ἐμεῖς τὴ γνωρίζουμε. Τὴν ἔχουμε ἰδεῖ παιδὶ νὰ περνᾷ πάνω στ' ἄλογο ἀπὸ τὸ γεφύρι τοῦ πύργου, περήφανη κι' ἀγέρωχη, σὰ νἄταν δικές της ὅλες οἱ φωλιὲς τῶν πουλιῶν τοῦ κόσμου. Τελευταῖα, τὴν ἀπαντήσαμε στὸ σπίτι τοῦ περαματάρη.

Ἡ ἐγγόνη της, ἡ τελευταία ἀπὸ τὴ φυλὴ τῶν ἀρχόντων τοῦ Γκρούμπε, ξαναγύρισε, ὁδηγημένη ἀπὸ τὴν τύχη, στὸ κτῆμα τῶν προγόνων της. Ἂν ἡ γιαγιά της ἦταν σὲ πόλεμο μὲ τ' ἄγρια πουλιά, ἡ Μαργίττα ζοῦσε ἀνάμεσα στὰ ἥμερα. Κόττες καὶ πάπιες τὴ γνώριζαν καὶ τὴν ἀγαποῦσαν. Ἔζησε στὴ φτωχική της γωνιά, πιὸ εὐτυχισμένη ἀπὸ τὴν πλούσια κληρονόμα τοῦ ἄρχοντα Γκρούμπε. Πέθανε σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ γεράματα. Ὁ τάφος της εἶν' ἄγνωστος ὅπως κι' ἡ ζωή της. Μόνο ἕνα ἑκατοχρονίτικο κοράκι ξέρει, ποῦ τὴν ἔχουν θάψει. Ἀλλὰ ποιὸς ξέρει, ἂν δὲν ἔχει πεθάνει τώρα πιὰ κι' αὐτό...

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

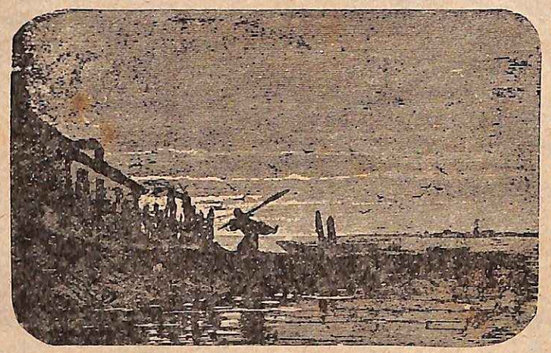

«Ἔδεσε τὴ βάρκα καὶ μπῆκε στὸ σπίτι.» (Σελ. 146, στ. α'.)

(*) Μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβῃ καλύτερα αὐτὸ τὸ διάλογο, ἂν σκεφθεῖ ὅτι τὰ Θεοφάνεια στὴ Δύση λέγονται καὶ γιορτὴ τῶν Βασιλιάδων (fête des Rois). Σ. τ. Μ.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΓ'.

Ὁ κ. Εὐθύμιος, πρέπει νὰ ξέρετε, δὲν ἦταν ἕνας ἁπλὸς ψαρὰς γιὰ γοῦστο. Ἦταν κι' ἕνας σπουδαῖος ἐφευρέτης. Εἶχ' ἐφεύρει ἕν' αὐτόματο μηχάνημα γιὰ ψάρεμα — καὶ τὸ μηχάνημα αὐτὸ ἤμουν ἐγώ!

Πρῶτα-πρῶτα, τὸ περιλαίμιο μὲ τὸν κρῖκο ποὺ σᾶς εἶπα, χρησίμευε γιὰ νὰ μὲ δένῃ μ' ἕνα σκοινὶ ἀπὸ ἕνα παλούκι, ἐκεῖ κοντὰ στὴν ἀκροποταμιά, μπροστὰ σ' ἕνα πιατάκι μὲ διάφορες λιχουδιές. Τὸ καλάμι, μὲ τὴν τριχιὰ καὶ μὲ τἀγκρίστρι, τόδενε στὴν οὐρά μου. Καὶ μ' ἔβαζε νὰ σκέκουμαι μὲ τὴ ράχη γυρισμένη πρὸς τὸ ποτάμι, σὲ τρόπο ποὺ νὰ πέφτῃ τὸ ἀγκίστρι καὶ νὰ κρατιέται βυθισμένο στὸ νερό.

Αὐτὸ ἦταν τὸ μηχάνημα ὅλο. Κι' ἰδοὺ τώρα πῶς λειτουργοῦσε.

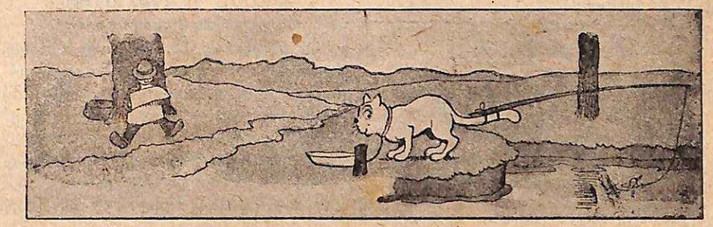

Ἀφοῦ δόλωνε τὸ ἀγκίστρι, καὶ τὄρριχνε, καὶ μὲ τοποθετοῦσε ὅπως σᾶς εἶπα, ὁ κ. Εὐθύμιος πήγαινε καὶ καθόταν ἀντίκρυ, κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο, νὰ διαβάσῃ μὲ τὴν ἡσυχία του μιὰν ἐφημερίδα.

Ἐγὼ περίμενα νὰ τσιμπήσῃ τὸ ψάρι. Καὶ γιὰ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα, ἐπειδὴ δὲν εἶχα ἐφημερίδα νὰ διαβάζω, ἔτρωγα κάπου-κάπου ἀπὸ τὸ πιατάκι μὲ τοὺς μεζέδες.

Ἐπιτέλους ἔνοιωθα τὴν οὐρά μου νὰ τραβιέται πρὸς τὰ κάτω: Τσιμποῦσε τὸ ψάρι, ποὺ τραβοῦσε φυσικὰ τὸ ἀγκίστρι, τὴν τριχιὰ καὶ τὸ καλάμι. Ἀμέσως τότε σηκωνόμουν, πετιόμουν, καμπούριαζα, σήκωνα ψηλὰ τὴν οὐρά μου, καὶ τὸ

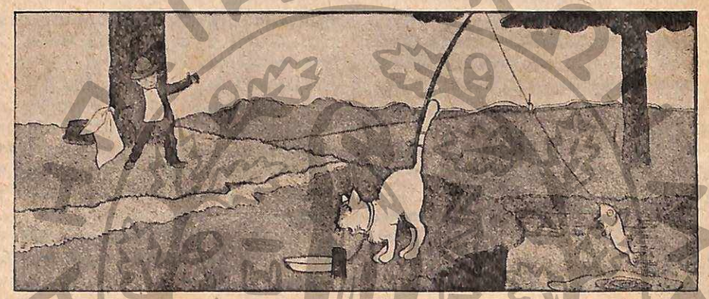

ἀγκίστρι ἔβγαινε ἀπ' τὸ νερὸ μὲ τὸ πιασμένο ψάρι. Ἔπειτα, καθὼς μὲ εἶχε γυμνάσει ὁ ἀφεντικός μου, γύριζα μὲ ὁρμὴ τὴν οὐρά μου μπροστά. Ἔτσι τὸ ἀγκίστρι μὲ τὸ ψάρι πεταγόταν στὰ χέρια του. Ἐκεῖνος τότε ἄφινε τὸ διάβασμα, ξεκάρφωνε μὲ χαρὰ τὸ ψάρι, τὄριχνε στὸ καλάθι, ξαναδόλωνε τὸ ἀγκίστρι καὶ τὸ πετοῦσε νὰ βουλιάξῃ πάλι στὸ νερό.

Καταλάβατε τώρα πῶς ἔγινα ἕν' αὐτόματο μηχάνημα ποὺ ἔπιανε ψάρια, χωρὶς ὁ κ. Εὐθύμιος νὰ κοπιάζῃ σχεδὸν καθόλου;

— Μπράβο, Χιόνη, ψαρά μου! μοῦ φώναζε κάθε φορὰ ποὺ τοῦ ἔστελνα ἀπὸ ἕνα ψάρι. Ὡραῖο κι' αὐτό, ὡραῖο!

Καὶ σιγὰ-σιγὰ τὸ καλάθι γέμιζε, ἡ ὥρα περνοῦσε, κι' ὅταν γυρίζαμε στὸ σπίτι, ἡ μαγείρισσα ἔκανε μιὰν ἔξοχη ψαρόσουπα. Ἐννοεῖται, πὼς πολλὰ κεφάλια, οὐρὲς καὶ ψαροκόκκαλα ἔπεφταν στὸ μερτικό μου.

— Ἔξυπνο γατί! ἔλεγε συχνὰ ὁ κ. Εὐθύμιος στὴ γυναῖκα του. Ἐν' ἄλλο δὲν θὰ μποροῦσα νὰ τὸ γυμνάσω τόσο εὔκολα νὰ ψαρεύῃ.

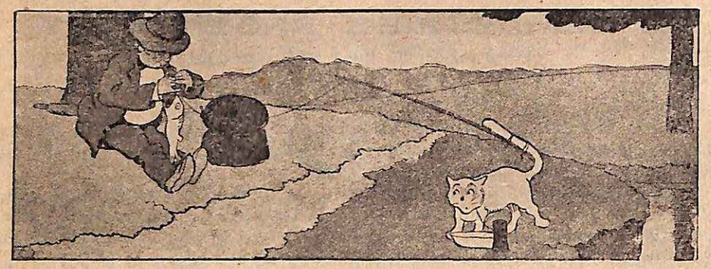

Καὶ μὲ χάϊδευε. Κι' ἐγὼ καμάρωνα γιὰ τοὺς ἐπαίνους καὶ τὰ χάδια τοῦ ἀφεντικοῦ μου, ποὺ καταλάβαινα πὼς μοῦ ἄξιζαν. Ἀλήθεια, ἀκούσατε σεῖς ἄλλο γάτο νὰ γίνῃ ψαράς;

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΛΙΑΝΑ

Στὴ στιγμὴ μαθεύτηκε ἡ εἴδηση.

— Τὸ μάθατε; Χάθηκε ἡ Λιάνα.

— Ἡ Λιάνα;.. Ποιὰ Λιάνα;

— Καλὲ ἡ Λιάνα, τὸ ξανθὸ ἐκεῖνο κοριτσάκι μὲ τὰ γαλανὰ μάτια...

— Ἡ ἐγγονούλα τῆς κυρίας Ἀνθῆς; Τί λέτε; καὶ πότε; Ποῦ πῆγε τὸ παιδί...

Ἀμέσως μπῆκαν ὅλοι σ' ἀνησυχία. Ψάξανε παντοῦ. Μὴν ἔχει πηγάδια ἐδῶ κοντά; ἔλεγε ἡ μιὰ κυρία. Νὰ στείλουν ἀνθρώπους μακριὰ στὸ δρόμο νὰ κοιτάξουν, ἔλεγε ἡ ἄλλη...

Αὐτὴ τὴν ὥρα φάνηκε στὴν πλατεῖα ἡ γιαγιὰ τῆς Λιάνας, μιὰ εὐγενικιὰ ἡλικιωμένη κυρία κατασυγχισμένη. Ἔπεσε σὲ μιὰ καρέκλα, μπροστὰ στὸ καφενεῖο τοῦ κ. Παύλου, τοῦ προέδρου τοῦ χωριοῦ κι' ἄρχισε σχεδὸν νὰ κλαίῃ:

— Κύριε Παῦλο, νὰ χαρῆτε, στεῖλτε σεῖς ἀνθρώπους, ποὺ ξέρετε ὅλα τὰ μέρη, κι' ἐγὼ τοὺς πληρώνω... Μὴν ἔπεσε πουθενά, μὴ σκοτώθηκε;.. Ἀχ, Θεέ μου, τί νὰ πῶ τῆς κόρης μου;.. Θὰ τρελλαθῶ...

Οἱ ἄλλες κυρίες τὴν περικυκλώσανε μ' ἐνδιαφέρο. Ὁ κ. Παῦλος κρατοῦσε ἀκόμα ὅλη του τὴν ψυχραιμία.

— Θὰ βρεθῆ τὸ παιδί κυρία. μὴν ἀνησυχεῖτε· ποῦ μπορεῖ νὰ πάῃ; Θὰ βρεθῆ.

Ἤρθε κι' ἡ θειὰ τῆς Λιάνας, μιὰ νέα κοπέλλα, χλωμὴ καὶ ταραγμένη· εἶδε τὴ μητέρα της σ' αὐτὰ τὰ χάλια κι' ἄρχισε νὰ τὴ μαλλώνῃ:

— Καλέ, μαμμά, πῶς κάνετε ἔτσι;

— Μά, παιδί μου, δὲν σκέπτεσαι...

— Μπορεῖ νὰ χαθῆ μέσα στὸ χωριό, σὲ τρεῖς δρόμους μέσα; Θὰ τὴ βροῦμε, κάπου θἆναι.

Αὐτὴ τὴ στιγμή, ὁ κ. Ἀστυνόμος, ποὺ παρακολουθοῦσε, τὰ χαρτιὰ ποὺ παίζανε δυὸ ἄλλοι πιὸ πέρα σηκώθηκε καὶ πλησίασε τὸν κόσμο. «Κυρία, μὴν ἀνυσηχεῖτε, εἶπε μὲ ἐπισημότητα, καὶ τὰ δυὸ ὄργανά μου ψάχνουν ἀπὸ ὥρα... Τὸ παιδὶ θὰ βρεθῆ κάπου θὰ ἀπομακρύνθηκε καὶ τώρα θὰ τὸ φέρουν ὅπου καὶ νἆναι». Χαμογέλασε περήφανα, κοίταξε γύρω-γύρω ὅλους καὶ ξαναγύρισε στὴ θέση του κτυπώντας τὴν πέτσινη γκέτα του μ' ἕνα μαστίγιο.

Ἡ ἐπέμβαση τοῦ κ. ἀστυνόμου ἔδωσε κάποια τραγικότητα στὴν ὑπόθεση.

— Καὶ λείπει μισὴ μέρα σχεδόν, εἶπε ἡ γιαγιὰ τῆς Λιάνας ἀπελπισμένη.

— Τί μισὴ μέρα! τὴ μάλωσε πάλι ἡ κόρη της, σῦτε μιάμισυ ὥρα δὲν λείπει..

Κι' ἔφυγε ξανά, γεμάτη φροντίδα νὰ τὴ γυρέψῃ.

— Καλέ, ἐγὼ φοβᾶμαι, ἔλεγε μιὰ ἡλικιωμένη κυρία. Χθὲς ἦταν ἐδῶ ἕνα σωρὸ τσιγγάνοι.

— Καὶ λέτε νὰ τὴν κλέψανε ὅπως στὰ μυθιστορήματα; εἶπε μιὰ ἄλλη νέα καὶ γέλασε...

Στὴ στιγμή, ὅλα τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ τῆς μάννας βγήκανε στὴ μέση. Εἶχε καθήσει ὁ καθένας στὴ δουλειά του κι' ἔλεγε, κι' ἔλεγε...

Ὅλοι τὴν θυμόνταν ποὺ ἔπαζε μὲ τὰ ἄλλα παιδάκια στὴν πλατεῖα· «μιὰ χαρὰ τὸ καϊμένο»· τί ὡραῖα ποὺ τῆς πήγαινε τὸ θαλασσὶ φορεματάκι ποὺ φοροῦσε χθές! πόσο χαριτωμένη ἦταν μὲ τὴ γιαπωνέζικη ὀμπρελίτσα ποὺ βαστοῦσε τὸ μεσημέρι σὰν ἔφευγε μὲ τὴ γιαγιά της! καὶ τὰ ὡραῖα της ματάκια, ποὺ τὰ ξέρανε τώρα ὅλοι, ἀγγελικὰ μάτια! Σὰν τὸν οὐρανό...

— Καλὲ αὐτὸ τὸ παιδί παραήτανε σκάνδαλο, εἶπε ἡ γριὰ κυρία ποὺ εἶχε μιλήσει πρὶν γιὰ τοὺς τσιγγάνους. Δὲν θυμᾶστε στὸν περίπατο πῶς ἔτρεχε ἀδιάκοπα καὶ πῶς τὴν κυνηγοῦσανε ἀπὸ πίσω ἡ γιαγιά της καὶ ἡ θεία της; Ἑπτὰ χρονῶν κορίτσι καὶ νὰ κάνῃ ἔτσι σὰ μωρό! Καὶ τί κοκεταρία! Κάθε μέρα νὰ θέλῃ νὰ τὶς βάζουν κι' ἄλλο φόρεμα. Ἀ! τὰ παιδιὰ δὲν θέλουν ἔτσι. Νά, τὰ ἀποτελέσματα. Νὰ ξέρατε μὲ τί αὐστηρότητα μεγάλωσα ἐγὼ τὰ παιδιά μου...

Καὶ ξεφήσυξε συγχισμένη.

Ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ ἡ Λιάνα δὲν εἶχε βρεθεῖ ἀκόμα. Ἡ γιαγιά της, καθισμένη μονάχη μὲ τὸν κ. Παῦλο, ἦταν νὰ τὴν λυπᾶσαι γιὰ τὴ ἀνησυχία της.

— Πόπη, Τάκη, ἀκούστηκε μιὰ μητέρα νὰ φωνάζῃ στὰ παιδιά της. Προσέξτε. Ἐγὼ δὲν θὰ στείλω ἀνθρώπους νὰ σᾶς γυρεύουν σὰν τὴν Λιάνα, καὶ νὰ τὸ ξέρετε...

Αὐτὴ τὴν ὥρα γύρισαν καὶ τὰ «ὄργανα» τοῦ κ. ἀστυνόμου ἄπρακτα... Ὅλος ὁ κόσμος σηκώθηκε στὸ πόδι κι' ἡ ἀπελπισία τῆς γιαγιᾶς κορυφώθηκε.

Ξαφνικὰ ἔπεσε σὰ μπόμπα στὴν πλατεῖα... ἡ φωνὴ τῆς Λιάνας, τραγουδιστή, δυνατὴ καὶ χαρούμενη ὅπως πάντα

— Γιαγιακούλα, γιαγιακούλα, νὰ δῆς, τρία μικρουλάκια, τρία μικρουλάκια κατσικάκια τόσα δά!..

Στὸ προσωπάκι της ἦταν ζωγραφισμένη ἡ εὐτυχία, τὰ θαλασσιὰ ματάκια της πετούσανε σπίθες. Τὰ ξανθὰ ὁλόϊσα μαλλιά της τῆς τᾶπερνε ὁ ἀέρας καθὼς ἔτρεχε, καὶ τὰ μακρυὰ χέρια καὶ πόδια της κουνιόνταν μ' ὅλη τους τὴν ἐνεργητικότητα...

Σαστισμένοι ὅλοι τὴν κοιτάζανε... Μ' αὐτή, συνεπαρμένη ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό της, ἔτρεξε πρὸς τὴν Πόπη, χωρὶς νὰ βλέπῃ τίποτα.

— Πόπη, Πόπη ἔλα.. τρία μικρουλάκια τόσα δά...

— Λιάνα, Λιάνα! ἀκούστηκε ἡ αὐστηρὴ φωνὴ τῆς θειᾶς της, ποὺ πῆγε νὰ τὴν πιάσῃ.

— Αὔριο τὸ πρωῒ θὰ φύγῃς, τῆς εἶπε, θὰ πᾶς στὴ μαμμά σου, σῦτε στιγμὴ δὲ θὰ μείνῃς πιὰ ἐδῶ.

Τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ θυμωμένη τὴν τράβηξε μαζί της.

Ἡ Λιάνα σάστισε. Τὴν κοίταξε μὲ τὰ μεγάλα της ματάκια, ποὺ τὴν ρωτοῦσαν τί εἶχε κάνει

Τὴν ἔφερε κοντὰ στὴ γιαγιά της.

— Μαμμά, τ' ἀκούσατε; αὔριο τὸ πρωῒ φεύγει ἡ Λιάνα.

Ἡ Λιάνα κοίταξε γύρω της χωρὶς νὰ καταλαβαίνῃ. Τὸ κάτω χείλι της κρεμάστηκε κι' ἄρχισε νὰ τρέμῃ. Τοὺς κοίταξε ὅλους γύρω-γύρω μὲ τὰ ὡραῖα ματάκια της βουρκωμένα, εἶδε ποὺ τὴ βλέπανε ὅλοι μὲ περιέργεια, δὲν κρατήθηκε κι' ἔπεσε στὰ γόνατα τῆς γιαγιᾶς της, ξεσπώντας σὲ δυνατὸ κλάμμα...

Ἐκείνη σαστισμένη, κλαίγοντας καὶ γελώντας μαζί, τῆς χάϊδευε, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνῃ, τὰ χρυσὰ μαλλάκια της.

— Τὸ προσβάλατε, λέγανε τώρα τῆς θείας της οἱ ἄλλες κυρίες. Δὲν ἔπρεπε, δὲν ἔπρεπε.

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

ΤΟ ΧΡΥΣΟΣΤΑΡΟ

Παραμύθι

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας Βασιλιὰς καὶ μιὰ Βασίλισσα.

Ἡ Βασίλισσα ἦταν ὄμορφη, καλή, καὶ ψυχόπονη, ὁ Βασιλιὰς δὲν ἦταν κακός, μὰ πολὺ πεισματάρης καὶ τόσο ἀράθυμος, ποὺ μὲ τὸ παραμικρὸ ἄναβε καὶ κόρωνε. Ἔδινε τότε διαταγὲς ποὺ γινόνταν μ' αὐτὲς μεγάλες ἀδικίες, μετάνοιωνε ὕστερα, μὰ τὸ πεῖσμα του δὲν τὸν ἄφινε νὰ παραδεχτῆ πὼς ἀδίκησε ἄλλους.

Δὲν εἶχαν περάσει ἕξη μῆνες ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ παντρεύτηκε ὁ Βασιλιάς, καὶ ἔκανε στὸ Παλάτι ἕνα μεγάλο τραπέζι, καὶ κάλεσε σ' αὐτὸ τὴ δωδεκάδα του καὶ πολλοὺς ἄρχοντες τοῦ τόπου.

Τὴν ὥρα ποὺ τελείωναν τὰ φαγιὰ καὶ ἄρχιζαν τὰ φροῦτα καὶ τὰ γλυκίσματα, ἡ Βασίλισσα, χωρὶς νὰ θέλῃ, ἐρεύτηκε δυνατά. Γύρισαν ὅλοι καὶ τὴν κοιτάξανε, μὰ δὲν εἶπαν τίποτα· ὁ Βασιλιὰς ὅμως τῆς ἔρριξε μιὰ τέτοια ματιὰ ποὺ τὴν ἔσφαξε.

Ἐκείνη σὲ λίγο προφασίσθηκε πὼς τὴν ἔπιασε κάποιος ξαφνικὸς πόνος, καὶ σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Ὅταν ἔφυγαν οἱ καλεσμένοι, ὁ Βασιλιᾶς τῆς εἶπε πὼς γιὰ τὴ ντροπὴ ποὺ τοῦ ἔκανε μπροστὰ σὲ τόσους, θὰ τὴν ἔδιωχνε τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ. Καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμε. Τὴν παρέδωκε σὲ τρεῖς ἀνθρώπους τῆς ἐμπιστοσύνης του, καὶ τοὺς διέταξε νὰ πᾶνε νὰ τὴ σκοτώσουν, καὶ γιὰ δεῖγμα νὰ τοῦ γεμίσουν ἀπὸ τὸ αἷμα της ἕνα μικρὸ γυαλὶ ποὺ τοὺς ἔδωσε.

Τὴν πῆραν ἐκεῖνοι, βγῆκαν ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία, ὥς που φτάσανε σ' ἕνα πυκνὸ δάσος. Ἐκεῖ τῆς εἶπαν τὴ διαταγὴ ποὺ εἶχαν ἀπὸ τὸ Βασιλιὰ καὶ τῆς ἔδειξαν καὶ τὸ γυαλὶ ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸ γεμίσουν ἀπὸ τὸ αἷμα της.

Δάρθηκε, σκοτώθηκε ἡ Βασίλισσα σὰν τἄκουσε, καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ τῆς χαρίσουν τὴ ζωή. Ἐκεῖνοι τὴν ψυχοπονεύτηκαν κι' ἀποφάσισαν νὰ μὴν τὴ σκοτώσουν, μὰ τὴν ὄρκισαν νὰ μὴ φανερωθῆ σὲ κανένα ποιὰ ἦταν, καὶ νὰ μὴ κατεβῆ ποτὲ στὴν πολιτεία τους.

Στὸ τέλος, γιὰ νὰ γεμίσουν τὸ γυαλὶ ἀπὸ τὸ αἷμα της, τὶς εἶπαν νὰ δεχτῆ νὰ τῆς κόψουν ἕνα φαλάγγι ἀπὸ τὸ μικρὸ δακτυλάκι τοῦ χεριοῦ της. Ἔτσι κι' ἔγινε. Γέμισαν τὸ γυαλὶ καὶ πῆραν μαζί τους καὶ τὸ κομματάκι ἀπὸ τὸ δάκτυλό της.

Ὅταν γύρισαν στὸ παλάτι καὶ τοὺς ρώτησε ὁ Βασιλιὰς ἂν ἔκαναν ὅπως τοὺς διέταξε τοῦ εἶπαν:

— Ναί, Πολυχρονεμένε μας, νὰ καὶ τὸ γυαλὶ μὲ τὸ αἷμα της, νὰ ἀκόμη κι' ἕνα κομματάκι ἀπὸ τὸ δάκτυλό της.

Σὰν τὰ εἶδε, ὁ Βασιλιὰς ἀνατρίχιασε, μετάνοιωσε, μὰ ἦταν ἀργὰ πειά.

Ἂς ἀφήσουμε τὸ Βασιλιὰ καὶ ἂς ἰδοῦμε τί ἀπόγινε ἡ βασίλισσα.

Σὰν τὴν ἄφησαν μόνη, ἄρχισε νὰ περπατάῃ μέσα στὸ δάσος ὥς που νύχτωσε· ἐκεῖ τὴν ἔπιασε φόβος μεγάλος, γιατὶ ἄκουγε νὰ οὐρλιάζουν οἱ λύκοι κι' ἄλλα ἀγρίμια καὶ θηρία. Ἀπελπισμένη καὶ φοβισμένη, μὴν ξέροντας ποῦ νὰ κρυφτῆ, τῆς φάνηκε πὼς εἶδε μακρυὰ φῶς, τράβηξε κατὰ κεῖ, καὶ βρέθηκε μπροστὰ σὲ μιὰ καλύβα. Κτύπησε καὶ τῆς ἄνοιξε μιὰ γριά.

— Καλησπέρα σταυρομάννα.

— Καλῶς τὴν σταυροθυγατέρα, τῆς ἀπάντησε ἡ γριά.

— Μᾶφίνεις νὰ μείνω ἀπόψε στὸ καλύβι σου, ποὺ ἔχασα τὸ δρόμο μου;

— Νὰ μείνῃς ὄχι μονάχα ἀπόψε μὰ ὅσο θέλεις, νὰ μοῦ κάνῃς καὶ μένα συντροφιὰ ποὺ εἶμαι ἔρημη σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

Εὐχαριστήθηκε ἡ Βασίλισσα καὶ δόξασε τὸ Θεὸ ποὺ τῆς φανέρωσε τέτοιο καλὸ ἀποκούμπι, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡμέρα μπῆκε στὸν ἀργαλειὸ ποὺ εἶχε ἡ γριὰ καὶ ὕφαινε, καὶ τὰ πανικὰ αὐτὰ τἄπαιρνε ἡ γριὰ καὶ τὰ πούλαγε κάτω στὴν πολιτεία, ἀγόραζε ἀπὸ ἐκεῖ ἀλεύρι, μάζευαν καὶ χόρτα ἀπὸ τὸ δάσος, εἴχανε αὐγὰ καὶ γάλα, ἀπὸ τὶς κόττες καὶ τὴν κατσίκα τῆς γριᾶς, καὶ περνοῦσαν καλά.

Ἅμα πέρασαν λίγοι μῆνες, ἡ Βασίλισσα, ποὺ εἶχε μέσα της παιδὶ δυὸ μηνῶν ὅταν τὴν ἔστειλε ὁ Βασιλιὰς νὰ τὴ σκοτώσουν — καὶ αὐτὸς τέτοιο πρᾶμμα δὲν τὸ ἤξερε — γέννησε κι' ἔκανε ἕνα ἀγόρι, ποὺ ἦταν πολὺ ὄμορφο καὶ ἔμοιαζε τοῦ πατέρα του.

Μεγάλωσε τὸ παιδὶ καὶ τὸ στείλανε στὸ σχολεῖο. Ἅμα τὸ εἶδαν τὰ ἄλλα παιδιά, ἔτσι καθαρὸ μὲ ροῦχα φτωχικὰ μὰ καλοσυγυρισμένα, καὶ μὲ τὴν ὀμορφάδα ποὺ εἶχε, τὸ παρατσούκλισαν Βασιλόπουλο, κι' ἔτσι τὸ φωνάζανε καὶ μέσα στὴν τάξη, καὶ στὰ παιχνίδια τους.

Πέρασε καιρὸς ποὺ τὸ Βασιλόπουλο τέλειωσε τὸ σχολειό, μεγάλωσε ἀκόμα, καὶ σὰν κατάλαβε καλὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν κόσμο, ἄρχισε νὰ ρωτάῃ τὴ μάννα του, ποιὸς ἦταν ὁ πατέρας του καὶ τί δουλειὰ ἔκανε.

— Ὤ, παιδί μου, τοῦ εἶπε ἐκείνη, ὁ πατέρας σου πέθανε ὅταν σὲ εἶχα στὴν κοιλιά μου, καὶ ἔτσι ἀπόμεινες κοιλόρφανον. Δουλειὰ ταχτικὴ δὲν εἶχε, πότε ἔκανε τὸν κτίστη, πότε τὸν σκαφτιά, καὶ πότε τὸν μαραγκό.

— Ποῦ εἶναι τὰ ἐργαλεῖα τῆς τέχνης του; ξαναρώτησε τὸ παιδί.

— Ἀναγκάστηκα νὰ τὰ πουλήσω σὰν ἔμεινα χήρα!

— Ἀχ! μάννα, δὲν τἄφινες νὰ τὰ βρῶ κι' ἐγὼ καὶ νἄχω κάτι τί ἀπὸ τὸν πατέρα μου, ποὺ δὲν ἔχω τίποτα;

Μὰ λέγοντας αὐτά, ἔδειχνε πὼς δὲν πίστευε τὰ ὅσα τοῦ ἔλεγε ἡ μάννα του, κι' ἄρχισε ἀπὸ τότε νὰ τὴν ρωτάῃ πιὸ ἐπίμονα κάθε μέρα, γιὰ νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ τοῦ πῆ ποιὸς ἦταν ὁ πατέρας του.

Ἡ μάννα του στενοχωριότανε καὶ πολέμαγε ὅλο μὲ τὰ ἴδια λόγια νὰ τὸ κάνῃ νὰ παραδεχτῆ πὼς τοῦ ἔλεγε ἀλήθεια, μὰ ἐκεῖνο τοῦ κάκου. Ἐπιτέλους τῆς εἶπε:

— Ἀχ, μάννα, πές μου τὴν ἀλήθεια, γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ χωνέψω πὼς ἐσὺ τόσο ὡραία καὶ καλή, εἶχες πάρει ἄντρα σκαφτιά, κτίστη ἢ μαραγκό· ἔπειτα γιατὶ ἐμένα τὰ παιδιὰ στὸ σχολειό, ὅταν μὲ πρωτοείδανε, εἶπανε πὼς ἔμοιαζα σὰ βασιλόπουλο, καὶ ὕστερα μοῦ τὸ κόλλησαν καὶ παρατσούκλι; Κάτι μοῦ λέει μέσα μου, πὼς ὁ πατέρας μου ζῆ καὶ θὰ εἶναι μεγάλος ἄρχοντας, καὶ γι' αὐτὸ δὲ θέλεις νὰ μοῦ πῆς ποιὸς εἶναι.

Ἀπ' ἐδῶ τὴν εἶχε, ἀπ' ἐκεῖ τὴν εἶχε, ὥς που στὸ τέλος τὴν κατάφερε καὶ τοῦ ἱστόρισε τὸ τί ἔγινε, καὶ πῶς βρέθηκε ἐκεῖ, μακρυὰ ἀπὸ τὸν κόσμο.

— Ἔννοια σου, τῆς λέει τότε, μάννα, καὶ ἐγὼ θὰ τὰ καταφέρω νὰ ξαναπᾶς μὲ τιμὴ καὶ δόξα στὸ παλάτι τοῦ πατέρα μου. Θέλω ὅμως ἕνα ἄλογο, μιὰ καλὴ φορεσιὰ καὶ ἕνα τουφέκι.

Εἶδε κι' ἀπόειδε ἡ μάννα του, καὶ τοῦ ἔδωσε νὰ πουλήσῃ στὴν πολιτεία ὅ,τι πανικὰ εἶχε ἀπὸ τὸν ἀργαλειό, κι' ὅ,τι ἄλλες οἰκονομίες εἶχε ὥς τότε, κι' ἔτσι τὸ παιδὶ ἀγόρασε τ' ἄλογο, τὸ τουφέκι καὶ τὴν καλὴ φορεσιά. Πῆγε ἀκόμη καὶ σ' ἕνα χρυσικὸ καὶ τὸν πλήρωσε νὰ τοῦ μαλαματοκαπνίσῃ μιὰ φούχτα στάρι, τὄρριξε στὴν τσέπη του, ἀποχαιρέτησε τὴ μάννα του, καὶ μιὰ καὶ δυὸ ξεκίνησε γιὰ τὴν πολιτεία καὶ πῆγε στὸ παλάτι.

Σὰν ἔφτασ' ἐκεῖ, ζήτησε νὰ παρουσιαστῆ στὸν Βασιλιὰ γιὰ νὰ τοῦ πῆ ἕνα μεγάλο καὶ σπουδαῖο μυστικό. Τὸν δέχτηκε ὁ Βασιλιάς, καὶ τότε τὸ παιδί, δείχνοντάς του τὸ μαλαματοκαπνισμένο στάρι, τοῦ εἶπε.

— Πολυχρονεμένε μου, στὸ χωριό μου βγαίνει αὐτὸ τὸ στάρι, μὰ ἐκεῖ καθένας ἔχει τὸ δικό του χωράφι, κι' ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν ἔχω, ἦρθα νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοῦ δώσῃς χωράφια νὰ τὰ σπείρω, νὰ θησαυρίσῃς καὶ σὺ ἀπὸ τέτοιο καρπό.

— Χωράφια ὅσα θέλεις, τοῦ εἶπε ὁ Βασιλιὰς χαρούμενος, φέρε ἐσὺ σπόρο πολύ, κι' ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω ὄχι μόνο τὰ χωράφια μὰ κι' ἐργάτες ὅσους θέλεις.

— Σ' εὐχαριστῶ, πολυχρονεμένε μου, μὰ τὸ στάρι αὐτό, γιὰ νὰ καρπίσῃ, πρέπει ὅσοι θὰ ζευγαρίσουνε τὰ χωράφια, θὰ τὸ σπείρουνε καὶ θὰ τὸ θερίσουνε, νὰ μὴ ρευτοῦνε τὴν ὥρα ποὺ θὰ δουλεύουνε, ἀλλοιώτικα θὰ βγῆ συνηθισμένο κι' ὄχι χρυσαφένιο στάρι.

— Μὰ στὸ χωριό σου πῶς γίνεται; δὲν ρέβονται οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ, σὰν κάνουν τέτοια δουλειά;

— Ὄχι, Βασιλιά μου.

— Μὰ κι' ἂν ρευτοῦνε, σπουδαῖο πρᾶγμα εἶναι; ξαναεῖπε ὁ Βασιλιάς.

—Ἀμ' ἀφοῦ δὲν εἶναι σπουδαῖο, πολυχρονεμένε μου, τότε γιατὶ ἐσύ, καὶ νὰ μὲ συμπαθᾷς, ἔβαλες καὶ σκότωσαν τὴ Βασίλισσα τὴ γυναῖκα σου, γιατὶ ἔτυχε νὰ ρευτῇ στὸ τραπέζι σου, μπροστὰ στοὺς ξένους σου;

Ὁ Βασιλιάς, ἅμα ἄκουσε αὐτά, κιτρίνισε καὶ ἄρχισε νὰ τρέμῃ, γιατὶ βρισκότανε ἄνθρωπος στὸν κόσμο νὰ ξέρῃ ἕνα τέτοιο μυστικό.

Τότε ὅμως ὁ νέος τὸν ἡσύχασε καὶ τοῦ φανέρωσε πιὰ ὅλη τὴν ἀλήθεια.

Ὁ Βασιλιάς, σὰν ἄκουσε τὴν ἱστορία, τὸν ἀγκάλιασε, τὸν ἀναγνώρισε γιὰ παιδί του, καὶ τοῦ ἔδωσε συνοδεία καὶ βασιλικὰ ροῦχα, νὰ πάῃ νὰ φέρῃ στὸ παλάτι τὴ μάννα του.

Πῆγε τὸ παιδὶ στὸ δάσος καὶ ἀντικρύζοντας τὴ μάννα του, τῆς εἶπε:

—Ἐμπρός, μάννα, βάλε αὐτὰ τὰ βασιλικὰ φορέματα καὶ ἔλα νὰ πᾶμε στὸ παλάτι μας· ἐκεῖ μᾶς περιμένει ὁ πατέρας μου κι' ὁ ἄντρας σου.

Ξεκίνησαν, πήρανε μαζί τους καὶ τὴ γριὰ τῆς καλύβας, κι' ἀρχίσανε γλέντια καὶ χαρὲς καὶ ξεφάντωσες πολλές, ποὺ κράτησαν μιὰ ὁλάκερη βδομάδα, καὶ ἔζησαν ὅλο τους τὸν καιρὸ στὸ παλάτι τιμημένοι καὶ δοξασμένοι.

ΠΑΝ. Δ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κι' αὐτὸ γιὰ νὰ κάνει ὅ,τι θέλει, ἐπειδὴ ἡ μάννα του τὸν εἶχε παραχαϊδεμένον. Ἐγὼ ὅμως δὲν καταλάβαινα τότε καὶ πολλὰ πράγματα.

—Ἂς τὸ ἀρνηθῇ! εἶπε ὁ Στίρφορδ.

— Τί θὰ πῇ αὐτό; ρώτησε ὁ κ. Κρίκλ. Ν' ἀρνηθῇ πῶς εἶναι ζητιάνος; Μὰ τί δηλαδή, ζητιανεύει τάχα στοὺς δρόμους;

— Κι' ἂν δὲ ζητιανεύῃ ὁ ἴδιος, ζητιανεύει ἡ πιὸ στενὴ συγγένισσά του· δὲν εἶναι τὸ ἴδιο;

Ἔνοιωθα τὸ χέρι τοῦ κ. Μὲλ νὰ μὲ χαϊδεύει νευρικὰ στὸ κεφάλι καὶ νὰ σιγοτρέμῃ ἀπὸ τὴν ταραχή. Τὸν κοίταζα, γεμάτος τύψεις γιατὶ εἶχα φανερώσει στὸ Στίρφορδ τὸ μυστικό του· μὰ ἐκεῖνος κοίταζε κατάματα τὸν ὑδριστή του, χωρὶς νὰ δίνῃ προσοχὴ σὲ μένα.

—Ἀφοῦ ζητῆτε νὰ ἐξηγηθῶ, κύριε Κρίκλ, εἶπε ὁ Στίρφορδ, χρωστῶ νὰ ἐξηγηθῶ: ἡ μητέρα του ζῇ ἀπὸ ζητιανιά, σ' ἕνα πτωχοκομεῖο.

Ὁ κ. Μὲλ ἀκούστηκε νὰ ψιθυρίζῃ μέσ' στὴν ταραχή του:

— Τὸ περίμενα...

Ὁ κ. Κρίκλ γύρισε πρὸς τὸν ὑπάλληλό του συνοφρυωμένος καὶ τοῦ εἶπε:

— Κύριε Μέλ, ἀκοῦτε τί λέει ὁ κ. Στίρφορδ; Σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀναιρέσετε αὐτὰ τὰ λόγια του μπροστὰ στοὺς μαθητές μου.

— Δὲν ἔχω ν' ἀναιρέσω τίποτε, κύριε, ἀποκρίθηκε ὁ κ. Μέλ, ἐνῶ ἐπίκραποῦσε βαθυτάτη σιγή. Ἔχει δίκιο. Αὐτὸ ποὺ εἶπε, εἶναι ἀλήθεια.

— Τότε, σᾶς παρακαλῶ πολύ, νὰ δηλώσετε μπροστὰ στοὺς μαθητές μου, ὅτι τὸ περιστατικὸ αὐτὸ πρώτη φορὰ τὸ μαθαίνω αὐτὴ τὴ στιγμή.

— Δὲν πιστεύω νὰ τὸ ξέρατε...

— Δὲν πιστεύετε; Τί θὰ πῇ αὐτὴ ἡ ἔκφραση;

— Δὲ φαντάζομαι νὰ μὲ νομίζατε πλούσιο, εἶπε ὁ ἐπιμελητὴς τῆς Σχολῆς Σάλεγκ. Φαντάζομαι πὼς ξέρατε ποιὰ ἦταν καὶ εἶναι ἡ οἰκονομική μου κατάσταση καὶ ποιὰ ἡ θέση μου ἐδῶ μέσα.

— Φοβοῦμαι, εἶπε ὁ κ. Κρίκλ (καὶ οἱ φλέβες του φούσκωναν ἀπὸ θυμὸ) φοβᾶμαι πὼς ἡ θέση σας ἐδῶ μέσα δὲν εἶναι πιὰ σίγουρη. Τὸ σχολεῖο μου δὲν εἶναι φιλανθρωπικὸ κατάστημα, κύριε Μέλ, καὶ τὸ καλύτερο ποὺ ἔχετε νὰ κάμετε, εἶναι νὰ μᾶς ἀποχαιρετήσετε, καὶ μάλιστα τὸ γρηγορώτερο.

— Τότε, φεύγω τώρα ἀμέσως, εἶπε ὁ κ. Μὲλ καὶ σηκώθηκε.

— Πῶς; ἔκαμε ὁ κ. Κρίκλ.

— Σᾶς ἀποχαιρετῶ, κύριε Κρίκλ, καθὼς καὶ ὅλους ἐσᾶς, κύριοι, εἶπε ὁ κ. Μέλ, χαϊδεύοντάς μου πάλι τὸ κεφάλι. Σὲ σᾶς, Στίρφορδ, τὸ μόνο ποὺ ἔχω νὰ εὐχηθῶ, εἶναι νὰ μετανοιώσετε μιὰ μέρα γιὰ τὸ κακὸ ποὺ ἐκάματε σήμερα. Γιὰ τὴν ὥρα, δὲ θὰ ἤθελα καθόλου νὰ εἶστε φίλος μου, οὔτε φίλος κανενὸς ἀνθρώπου ποὺ ἐκτιμῶ.

Μὲ χάϊδεψε γιὰ τελευταία φορά, πῆρε ἀπὸ τὸ συρτάρι του μερικὰ βιβλία καὶ τὸ φλάουτο, ξανάβαλε τὸ κλειδὶ στὴν κλειδαριὰ γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ ὁ διάδοχός του, καὶ βγῆκε ἀπ' τὸ δωμάτιο μ' αὐτὰ τὰ λίγα πράγματα στὸ χέρι.

Τότε ὁ κ. Κρίκλ ἔβγαλε ἕνα λόγο, ποὺ τὸν διερμήνευε, φυσικά, ὁ Τόγκμπυ. Εὐχαρίστησε τὸ Στίρφορδ, γιατὶ εἶχε ὑπερασπίσει τὴν καλὴ φήμη τοῦ σχολείου, καὶ τοῦσφιξε τὸ χέρι, ἐνῷ ἐμεῖς φωνάζαμε «Οὐρρά!» Φώναξα κι' ἐγώ, χωρὶς νὰ ξέρω γιατί, ἂν κι' ἡ καρδιά μου ἦταν βαρειὰ ἀπὸ τὴ λύπη γιὰ τὸν καλὸ κ. Μέλ. Ὁ κ. Κρίκλ ἔδωσε κάμποσες ξυλιὲς στὸν Τράτλ, γιατὶ τὸν ἔπιασε νὰ κλαίῃ ἐπειδὴ ἔφυγε ὁ κ. Μὲλ — καὶ τέλος γύρισε, νὰ ξαπλωθῇ καὶ πάλι στὸ κρεβάτι του.

Ἐμείναμε μόνοι μας καὶ δὲν ξέραμε καλὰ-καλὰ τί νὰ ποῦμε. Ἐγὼ ἤμουν τόσο λυπημένος γιατὶ εἶχα παίξει τέτοιο ρόλο σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση, ὥστε θἄφινα ἐλεύθερα τὰ δάκρυά μου νὰ τρέξουν, ἂν δὲν φοβόμουν μὴ μὲ παρεξηγήσῃ ὁ Στίρφορδ — τόσο σπουδαῖος ἦταν μέσα στὴ φαντασία μου αὐτὸς ὁ μεγάλος συμμαθητής.

— Τί κουτὸς αὐτὸς ὁ Τράτλ! εἶπε ὁ Στίρφορδ. Εἶμαι πολὺ θυμωμένος μαζί του, γιατὶ ἔκλαψε ὅταν ἔφυγε ὁ κ. Μέλ. Καλὰ τὶς ἔφαγε τὶς ξυλιές!

Ὁ καϊμένος ὁ Τράτλ εἶχε ξεχάσει πιὰ τὶς ξυλιὲς καὶ καθόταν φρόνιμα στὸ θρανίο του ζωγραφίζοντας ἀνθρωπάκια.

— Δὲ σκοτίζομαι κι' ἂν θύμωσες μαζί μου, ἀπάντησε. Μιὰ φορά, δὲν τοῦ φέρθηκαν καλὰ τοῦ κ. Μέλ.

— Δηλαδή, ποιὸν ἐννοεῖς ὅταν λὲς «δὲν τοῦ φέρθηκαν»; ρώτησε ὁ Στίρφορδ.

— Μὰ ἐσένα ἐννοῶ, ἀπάντησε ὁ Τράτλ.

— Καὶ τί τοῦκανα ἐγώ;

— Τί τοῦκανες; Τὸν ἔβρισες, τὸν πλήγωσες καὶ τοῦκοψες καὶ τὸ ψωμί του.

— Τὸν ἔβρισα! εἶπε περιφρονητικὰ ὁ Στίρφορδ. Μ' ἔβρισε κι' αὐτὸς ἄλλο τόσο! Ὅσο γιὰ τὴ θέση του ποὺ ἔχασε —χαρὰ στὴ θέση!—θαρρεῖς πὼς θὰ τὸν ἀφίσω ἔτσι; Θὰ γράψω στὴ μητέρα μου νὰ τοῦ στείλει χρήματα νὰ τὸν ἀποζημιώσει.

Καὶ πάλι θαυμάσαμε τὴν εὐγένεια τῶν αἰσθημάτων τοῦ Στίρφορδ. Ἡ μητέρα του ἦταν πλούσια χήρα, ποὺ δὲ χαλοῦσε ποτὲ χατήρι τοῦ γιοῦ της, κι' εἴμαστε βέβαιοι ὅτι θἄστελνε χρήματα γιὰ τὸν κ. Μέλ.

Τὸ βράδυ ὅμως, ποὺ πέσαμε νὰ κοιμηθοῦμε θαρροῦσα πὼς ἄκουγα τὸ φλάουτο τοῦ κ. Μὲλ νἀντηχεῖ μελαγχολικὰ στ' αὐτιά μου, καὶ συλλογιζόμουν ὁλόενα τὸ φτωχό μας ἐπιμελητή. ποὺ ἴσως τὴν ἴδια αὐτὴ ὥρα, θἄπαιζε τὸ φλάουτό του κοντὰ στὴ γριὰ μάννα του. Ἤμουν ὅμως βέβαιος ὅτι ὁ Στίρφορδ ἔκαμε αὐτὸ τὸ κακό, ὄχι ἀπὸ μοχθηρία, ἀλλὰ ἀπὸ κακοκεφαλιά, σὰν παραχαϊδεμένο παιδὶ ποὺ ἦταν.

Ὁ ἴδιος ὁ Στίρφορδ ἀντικατάστησε τὸν κ. Μέλ, (ὅλα τὰ ἤξερε κι' αὐτός!) ὥς που βρῆκαν ἄλλον ἐπιμελητή. Τὸ καινούργιο αὐτὸ πρόσωπο ἦρθ' ἕνα βράδυ καί, πρὶν ἀναλάβει τὰ καθήκοντά του, δείπνησε στὸ τραπέζι τοῦ κ. Κρίκλ καὶ τὸν παρουσίασαν στὸν Στίρφορδ ποὺ τὸν βρῆκε πολὺ «σίκ». Ὁ νέος δάσκαλος ἔπιασε δουλειὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα. Ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, μιὰ ποὺ ξέραμε ὅτι ὁ Στίρφορδ τὸν βρῆκε σίκ, τὸν σεβόμαστε πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὸν καϊμένο τὸν κ. Μέλ, χωρὶς νὰ καταλαβαίνουμε γιατί.

***

Ἕνα βράδυ, ὅπου εἴμαστε ὅλοι ἀνωκάτω, γιατὶ ὁ κ. Κρίκλ εἶχε τὰ νεῦρα του καὶ μᾶς χτυποῦσε σὰ στραβός, μπῆκε μέσα ὁ Τόγκμπυ καὶ φώναξε μὲ τὴν πιὸ χοντρὴ φωνή του:

—Ἐπισκέπτες γιὰ τὸν Κόππερφηλδ!

Μίλησε δυὸ λόγια σιγὰ μὲ τὸν κ. Κρίκλ, τὸν ρώτησε ποῦ νὰ μπάσει τοὺς ἐπισκέπτες, καὶ μοῦ εἶπε ν' ἀνεβῶ ἀπάνω νὰ βάλω καθαρὸ γιακὰ κι' ὕστερα νὰ κατεβῶ στὸ σαλόνι. Ὑπάκουσα μὲ ἀπερίγραπτη συγκίνηση, γιατὶ μιὰ κρυφὴ ἐλπίδα εἶχα μέσα μου πὼς θὰ ἦταν ἡ μητέρα μου. Δὲν ἤξερα ὅμως ἂν ἔμελλε νὰ ἰδῶ καὶ τὸν κ. Μύρτον ἢ τὴν ἀδελφή του.

Ἐπιτέλους κατέβηκα καὶ στὴν ἀρχὴ δὲν εἶδα κανέναν. Ὕστερα, μὲ πολὺ μεγάλη μου ἔκπληξη, ἀνακάλυψα τὸν κ. Πέγκοτυ καὶ τὸ Χάμ, ποὺ μοῦδγαξαν τὰ καπέλλα τους μὲ τὸ μεγαλύτερο σεβασμό, καὶ μοῦκαναν ἀτέλειωτες ὑποκλίσεις.

Ἦταν οἱ καϊμένοι τόσο ἀστεῖοι, ὥστε μέσα στὴ χαρά μου ἔβαλα τὰ γέλια καὶ δὲ μποροῦσα νὰ κρατηθῶ.

Ὁ κ. Πέγκοτυ ἔμεινε σ' ὅλη τὴν ἐπίσκεψη μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτὸ κι' ἔκανε νόημα στὸ Χὰμ νὰ λέῃ.

—Ἄ, πῶς μεγαλώσατε, κύριε Δάβυ! εἶπε ὁ Χὰμ μὲ τὴν πιὸ γλυκειὰ φωνή του.

Ἐγώ, ὕστερ' ἀπὸ τὰ γέλια, τώρα ἔκλαιγα ἀπ' τὴ χαρά μου. Σκούπισα τὰ μάτια μου καὶ ρώτησα:

— Μεγάλωσα, ἀλήθεια;

— Μεγάλωσε πολύ! εἶπε μὲ πεποίθηση ὁ Χάμ. (Ἀκολουθεῖ)

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΠΥΞΙΔΑ

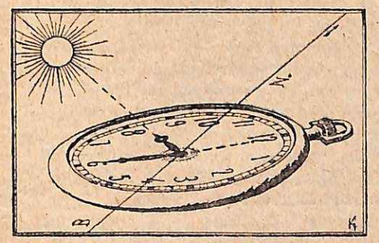

Ἂν εἴμαστε σ' ἀνοικτὸ χῶρο καὶ μποροῦμε νὰ δοῦμε τὴν ἀνατολὴ ἢ τὴ δύση τοῦ ἡλίου, βρίσκουμε τότε εὔκολα τὴν διεύθυνση πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς νότον. Πῶς μποροῦμε ὅμως νὰ προσανατολισθοῦμε χωρὶς πυξίδα, σ' ὁποιαδήποτε ὥρα τῆς ἡμέρας καὶ σ' ὁποιοδήποτε μέρος κι' ἂν βρισκόμαστε; Πάλι μὲ τὸν ἥλιο (εἴτε λάμπει, εἴτε εἶναι σκεπασμένος μὲ σύννεφα, ὅταν μποροῦμε νὰ προσδιορίσουμε τὴ θέση του) καὶ μ' ἕνα ρολόϊ ποὺ νὰ πηγαίνῃ καλά.

Πέρνουμε τὸ ρολόϊ καὶ τὸ κρατοῦμε ὁριζοντίως (μὲ τὸν ὡροπίνακα πρὸς τὰ ἐπάνω), ὥστε ὁ ὡροδείκτης νὰ διευθύνεται πρὸς τὸν ἥλιο. Ἡ διεύθυνση τότε τῆς εὐθείας, ποὺ χωρίζει σὲ δύο (διχοτομεῖ) τὴν γωνία ποὺ σχηματίζει ὁ ὡροδείκτης μὲ μιὰν εὐθεῖα ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦ ὡροπίνακα ὡς τὸ 12 (ἢ XII), εἶναι ἡ πρὸς νότον διεύθυνση. Ἡ ἀντίθετη βέβαια εἶναι ἡ πρὸς βορρᾶν.

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Νικόλας διέκοψε χαμογελώντας.

— Καὶ ξέρετε, Ὑψηλότατε, εἶπε, δὲν εἶναι καθόλου εὔκολο νὰ καταφέρῃ κανένας νὰ σᾶς δῇ.

Ὁ πάγος πιὰ εἶχε λυώσει. Ἕνα χαμόγελο ἐφώτιζε τώρα τὸ πρόσωπο τοῦ μικροῦ Δελφίνου, ποὺ θέλησε κι' αὐτὸς νὰ περιποιηθῇ ὅσο μποροῦσε τοὺς ἐπισκέπτες του.

Τοὺς ἔδειξε τὰ βιβλία του ποὺ ἦταν πεταγμένα σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ ἦταν γεμάτα σκόνη.

—Ὁ Σιμὸν τὰ σχίζει γιὰ ν' ἀνάβῃ τὴν πίπα του, εἶπε, γιατὶ ἐγώ, καθὼς φαίνεται, δὲν κάνει νὰ διαβάζω κανένα ἄλλο βιβλίο παρὰ τοῦτο ἐδῶ.

Καὶ τὸ παιδὶ τοὺς ἔδειξε, κρεμασμένη ἀπὸ τὸν τοῖχο, τὴν «Διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου», ποὺ ὁ Μαρὰ τοῦ εἶχε πεῖ πὼς ἔπρεπε νἀντικαταστήσῃ κάθε ἄλλη εἰδωλολατρικὴ εἰκόνα στοὺς τοίχους τῶν παλατιῶν καθὼς καὶ τῆς πιὸ φτωχικῆς καλύβας.

— Μὰ ἐπιτέλους, ρώτησε ἡ Νανέττα ἔξω φρενῶν, ὅλος ὁ κόσμος φαίνεται κακὸς μαζί σου.

—Ἄ ὄχι, ἀπάντησε ὁ Δελφίνος, ἔχω καὶ φίλους, μόνο ποὺ δὲν τολμοῦνε νὰ τὸ δείξουν. Φαίνεται πὼς εἶναι ἐπικίνδυνον νὰ φαίνεται κανεὶς καλὸς σ' ἕνα παιδὶ σὰν καὶ μένα. Νά, ἐλᾶτε νὰ ἰδῆτε τί μοῦ χάρισαν ὁ Μαρά, ὁ Μενιὲ καὶ ὁ Σωμέττ.

Καὶ τραβώντας τοὺς φίλους του κατὰ τὸν ἀριστερὸ πύργο, τοὺς ἔδειξε ἕνα μεγάλο κλουβὶ ὅπου χοροπηδοῦσαν τρία καναρίνια.

— Τὰ ἔχω κρυμμένα ἐδῶ πέρα, εἶπε, γιατὶ φοβᾶμαι μήπως ὁ Σιμὸν τοὺς κάνῃ κακό. Τὸ βλέπετε ἐκεῖνο ἐκεῖ ποὺ πίνει νεράκι; Εἶναι τὸ ἀγαπημένο μου. Γι' αὐτὸ τοῦ ἔχω δέσει καὶ μιὰ τριανταφυλλιὰ κορδέλλα στὸ ποδαράκι. Ὅποτε ἀνοίγω τὴν πόρτα τοῦ κλουβιοῦ, ἔρχεται καὶ κάθεται στὸ χέρι μου ἢ στὸν ὦμο μου. Μὰ ἔχω ἕνα φόβο μήπως τὸ δεῖ καμμιὰ ἡμέρα ὁ Σιμόν! Θὰ τὸ σκοτώσῃ δίχως ἄλλο.

Καὶ γρήγορα-γρήγορα ὁ μικρὸς φυλακισμένος ἔκλεισε τὴν πόρτα καὶ πῆγε μὲ τοὺς φίλους του στὴν ἄλλη κάμαρα.

Ἐκεῖ ἐξακολούθησε τὶς ἐκμυστηρεύσεις του στὰ παιδιά. Τοὺς ἐξιστοροῦσε ὅλη τὴ θλιβερὴ ζωή του ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ τὸν χώρισαν ἀπ' τὴν μητέρα του, ὅλη τὴν πίκρα ποὺ ξεχείλιζε ἀπ' τὴν καρδιά του καὶ ποὺ τὴ κρατοῦσε κρυμμένη τόσον καιρό.

Τοὺς ἔλεγε γιὰ τὴν βαναυσότητα τοῦ Σιμὸν ποὺ δὲν μαλάκωνε μὲ τίποτε. Τοὺς μιλοῦσε γιὰ τὶς ἀτέλειωτες νύχτες ποὺ περνοῦσε ἄγρυπνος, μετρώντας τὶς ὧρες ποὺ κτυποῦσε τὸ ρολόϊ τῆς φυλακῆς ἢ ἀκούγοντας τὰ βήματα τῶν στρατιωτῶν

«— Ὦ! λουλούδια σὰν κι' ἐκεῖνα ποὺ ἔκοβα κάθε πρωΐ γιὰ τὴ μαμμά...» (Σελ. 138, στ. γ'.)

τῆς περιπόλου, ποὺ συχνὰ ἔμπαιναν ἔξαφνα μέσ' στὴν κάμαρά του μ' ἕνα μεγάλο φανάρι γιὰ νὰ ἰδοῦν ἂν βρισκόταν πάντα ἐκεῖ. Τοὺς ἐξήγησε πὼς ἄλλοι ἦταν καλοὶ καὶ ἄλλοι κακοί. Ἔτσι, μερικοί, ὅπως ὁ Μισονιέ, ὁ Μενιὲ καὶ ὁ γιατρὸς Λεμπὲφ ἔκαναν τὸν ἄγριο καὶ τὸν ἀπόπαιρναν ὅταν βρίσκονταν μπροστὰ οἱ στρατιῶτες ἢ ὁ Σιμόν· μὰ ἂν ἔμεναν μοναχοί τους μιὰ στιγμὴ ἢ ἂν ἔβλεπαν πὼς δὲν τοὺς κοίταζε κανείς, χάϊδευαν πατρικὰ τὸ μαγουλάκι τοῦ μικροῦ ἢ τοῦ ἔχυναν κρυφὰ στὴν τσέπη του μπομπόνια καὶ παιχνιδάκια.

Καὶ τὸ παιδὶ ρωτοῦσε πάντα μ' ἀπορία:

— Γιατὶ μὲ φοβοῦνται τόσο πολύ; Τί τοὺς ἔχω κάνει; Τί κακὸ μπορῶ νὰ τοὺς κάνω;

Οὔτε ἡ Νανέττα, οὔτε ὁ Νικόλας, δὲν θάταν ἱκανοὶ ν' ἀπαντήσουν σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτηση καὶ νὰ ἐξηγήσουν στὸ γιὸ τοῦ ἀγαθοῦ Λουδοβίκου ΙΣ' πώς, ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι, ἦταν τὸ ἀθῶο θῦμα τῆς ἐπαναστατικῆς ἐκείνης ἐποχῆς ποὺ εἶχε ἀναστατώσει ὁλόκληρο τὸν κόσμο.

Μὰ γιὰ τὴν ὥρα, ὁ μικρὸς δὲν συλλογιζόταν πιὰ τὴν δυστυχία του. Μαζὶ μὲ τοὺς δυὸ μικρούς του φίλους, ποὺ χάρις στὴν ἐξυπνάδα τους καὶ τὸ θάρρος τους, εἶχαν κατορθώσει νὰ τὸν πλησιάσουν, εἶχε μπεῖ στὴ φυλακή του μιὰ ἀχτίδα χαρᾶς καὶ εὐτυχίας. Εἶχε κι' αὐτὸς μεθύσει ὅπως εἶχε μεθύσει κι' ὁ Σιμὸν ἀπ' τὸ κρασί. Ξεχνώντας τὴ θλιβερὴ κατάστασή του, ξαναζοῦσε πάλι τὴν πρώτη

του παλιὰ ζωή. Δὲ βρισκόταν πιὰ στὸ Τέμπλο, στὴ σκοτεινὴ καὶ ὑγρὴ φυλακή του, μὲ δεσμοφύλακα τὸν ἄγριο καὶ βάρβαρο Σιμόν. Ὄχι... ξανάβλεπε τὸν ἑαυτό του ἀνάμεσα στοὺς ὁλόφωτους καὶ καταπράσινους κήπους τῶν Βερσαλλιῶν.

Μαζὶ μὲ τὸν Νικόλα καὶ μὲ τὴ Νανέττα, διασκέδαζε μὲ τὴν καρδιά του, παίζοντας κρυφτό, κυνηγητὸ καὶ τὸ κεράκι, ὅπως τὸ ἔκανε ἕνα χρόνο πρίν, στὸ πάρκο τοῦ παλατιοῦ μαζὶ μὲ τὴν κυρία ντὲ Τουρζέλ, τὴν ὡραία πριγκήπισσα ντὲ Λαμπάλλ καὶ τὸν κόμητα ντ' Ἀρτουά. Ἔτρεχε, τραγουδοῦσε, καὶ τὰ χαρμόσυνα γέλια του ἀντηχοῦσαν παράδοξα στοὺς τοίχους τῆς φυλακῆς, ὅπου ὡς τότε δὲν εἶχαν ἀκουστεῖ παρὰ μονάχα θρῆνοι κι' ἀναστεναγμοί. Σὲ λίγη ὥρα, ὁ περιωρισμένος χῶρος τῆς κάμαρας δὲν ἦταν πιὰ ἀρκετὸς γιὰ τὰ παιχνίδια τῶν παιδιῶν· ἄλλωστε φοβόνταν μήπως ξυπνήσουν τὸν Σιμὸν μὲ τὶς φωνές τους. Καὶ τότε ὁ Δελφίνος, ἀψηφώντας ὅλα, γιὰ ν' ἀπολαύσῃ τὶς στιγμὲς αὐτὲς τῆς χαρᾶς, ἔσυρε τοὺς δυὸ μικρούς του φίλους ὡς τὴν ἐξώπορτα τοῦ διαμερίσματος, ἐκεῖνη ποὺ ἔβγαινε στὴ σκάλα. Τράβηξαν τὸ σύρτη κι' ἡ πόρτα ἄνοιξε. Γιὰ μιὰ στιγμή, ἡ Νανέττα φαντάσθηκε πὼς τὸ βασιλόπουλο ἤθελε νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτῆς τῆς εὐκαιρίας γιὰ νὰ δραπετεύσῃ. Ἦταν γοητευμένη μὲ τὴν ἰδέα αὐτὴ ποὺ οὔτε τολμοῦσε ποτὲ νὰ βάλῃ στὸ μυαλό της—τόσο τῆς φαινόταν δύσκολο,— μὰ ὁ Δελφίνος ἀντὶ νὰ κατέβῃ τὴν σκάλα, ἀπεναντίας τὴν ἀνέβηκε, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὰ δυὸ παιδιά.

— Ποῦ πᾶμε; ρώτησε ἡ Νανέττα τὸν Νικόλα, τὴν ὥρα ποὺ ἀνέβαιναν τὴ σκάλα ἐκείνη ποὺ φαινόταν ἀτέλειωτη.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Ἀγαπητοί μου,

Θ Α ξέρετε τὴν ἱστορία τοῦ μικροῦ, ποὺ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του καταλάβαινε Ἀποκρὰ βλέποντας τόσες ἡμέρες μασκαράδες, καὶ ποὺ περίμενε στὸ παράθυρο νὰ ἰδῇ καὶ τὴν Καθαρὴ Δευτέρα. Ἀπόρησε πολύ, ὅταν τοῦ εἶπαν πὼς δὲν θὰ ξανάβλεπε πιὰ παρὰ «τοῦ χρόνου»—σὰ νὰ τοῦλεγαν «ποτὲ»—καὶ δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νὰ τὸ πιστέψῃ. «Ἄ, μπά! ἔλεγε· δὲ γίνεται· θὰ περάσῃ καὶ σήμερα ἡ Γκαμήλα· πῶς χτές;..» Καὶ περίμενε στὸ παράθυρο, περίμενε... Γιατὶ ὁ μικρὸς δὲν ἤξερε ἀκόμα πὼς ὅλα τὰ πράγματα στὸν κόσμο τελειώνουν, πὼς ἔρχουνται στὴ θέση τους ἄλλα, πὼς τὸ ζεστὸ καλοκαίρι τὸ διαδέχεται ὁ κρύος χειμώνας, καὶ πὼς ὕστερα ἀπὸ τὴν τρελὴ καὶ σύντομη Ἀποκριά, ἔχουμε μιὰ φρόνιμη κι' ἀτέλειωτη Σαρακοστή. Ἡ Γκαμήλα πηγαίνει στὸ σταῦλο της, ὁ Παλιάτσος φυλάει τὴ μάσκα καὶ τὴ φορεσιά του, ἡ σάλα τοῦ χοροῦ σκοτεινιάζει καὶ κλείνει, ἡ ἐκκλησιὰ ἀνοίγει ὁλόφωτη, κι' ἀντὶ γιὰ κρέατα καὶ γαλατερά,— τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα — τρῶμε κέϊκ λαγάνα καὶ κονσομὲ-ταχινόσουπα...

Ἀλήθεια, τί εἶναι κι' αὐτὴ ἡ νηστεία τῆς Σαρακοστῆς; Πολλοὶ δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν καλὰ καλὰ τὸ λόγο της, τὴ σημασία της καὶ τὸ σκοπό της. Λέγεται «νηστεία», ἀλλὰ πραγματικῶς δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ἀλλαγή. Ἐξαιροῦμε μερικὰ ἀπ' τὰ συνηθισμένα μας φαγώσιμα καὶ τρῶμε μερικὰ ἄλλα, ποὺ τὰ ὀνομάζουμε «σαρακοστιανά». Γιατὶ λοιπὸν νὰ εἶναι «σαρακοστιανὸ» τὸ χαβιάρι καὶ νὰ μὴν εἶναι καὶ τὸ ψάρι; γιατὶ νὰ εἶναι ἡ ἐλιά, κι' ὄχι καὶ τὸ λάδι; γιατὶ νὰ μὴν μποροῦμε νὰ φᾶμε καὶ κοτόπουλο, παρὰ μόνον ἀστακό, σουπιὰ ἢ καλαμάρι;

—Εὔλογες οἱ ἀπορίες, γιατὶ ἡ νηστεία τῆς Σαρακοστῆς εἶναι σήμερα τόσο ἀλλοιώτικη, τόσο, νὰ ποῦμε, ἐκφυλισμένη, ποὺ δὲν βρίσκει κανεὶς λογαριασμό. Ἕνα πλούσιο σαρακοστιανὸ τραπέζι, μὲ ἀστακούς, μὲ γαριδόσουπες, μὲ ταραμοσαλάτες, μὲ μαῦρες ἐλιὲς παραγεμισμένες μὲ μαῦρο χαβιάρι, μὲ αὐγοτάραχα, μὲ πιλάφια-μύδια, μὲ κρασιά, μὲ σαμπάνιες, μὲ φροῦτα, δὲν διαφέρει καθόλου κι' ἀπὸ τὸ πιὸ πλούσιο πασχαλινό. Εἶναι τὸ ἴδιο γευστικό, ἀπολαυστικό,—καὶ γιὰ μερικοὺς ἀπολαυστικώτερο — καὶ τὸ ἴδιο θρεπτικὸ καὶ δυναμοτικὸ γιὰ τὸ σῶμα. Ναί, ἀλλὰ ἡ παλιά, ἡ ἀρχικὴ νηστεία δὲν ἦταν ἔτσι. Ἦταν «νηστεία» ὄνομα καὶ πρᾶγμα, στέρηση ἀληθινή, πεῖνα, τυραννία σωματική. Καὶ τὴν ἐθέσπισε τέτοια ἡ χριστιανικὴ θρησκεία, ποὺ πρώτη ἐκήρυξε τὸν πόλεμο ἐναντίον τοῦ σώματος γι' ἀγάπη τῆς ψυχῆς. Γιὰ νὰ σωθῇ ἡ ψυχή, ἔλεγαν οἱ ἅγιοι Πατέρες, πρέπει νὰ ταλαιπωρηθῇ, νὰ τυραννισθῇ τὸ σῶμα. Καὶ πρῶτα-πρῶτα μὲ τὴ νηστεία, τὴ στέρηση τῆς τροφῆς. Ἔπειτα μὲ τὴν ἀγρύπνια, τὴν ἀφιερωμένη στὴν προσευχή. Κι' ἐπειδὴ αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ γίνεται ὁλοχρονίς, γιατὶ τὸ σῶμα δὲν θἀντεῖχε κι' ἡ ψυχὴ θὰ τὸ ἄφινε πρὶν μετανοιώσῃ κι' ἐξαγνισθῇ στὴν ἐντέλεια—ἕνα εἶδος αὐτοκτονίας, ποὺ κι' αὐτὴν ἡ θρησκεία τὴν ἀπαγορεύει, γιατὶ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ὑποφέρει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ὅσο θέλει ὁ Θεὸς —ὁρίσθηκε μιὰ ἐποχὴ γιὰ μεγάλη νηστεία, ἄλλες γιὰ μικρότερες, λιγώτερο αὐστηρές, κι' ἄλλες γιὰ «κατάλυση οἴνου καὶ ἐλαίου». Ἔτσι τὸ σῶμα ξανάπερνε κάποια δύναμη, γιὰ νὰ ξαναρχίσῃ ἡ τυραννία του γι' ἀγάπη τῆς ψυχῆς

Οἱ πρῶτοι λοιπὸν Χριστιανοί, τὴ Σαρακοστή, δὲν ἔτρωγαν σχεδὸν τίποτα. Λίγο ψωμί, λίγες ἐλιές, λίγα χόρτα... Ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριο, σὰν τὸν Ἅγιο Ἰωάννη στὴν ἔρημο. Καὶ τότε βέβαια καμμιὰ ἀπορία δὲν χωροῦσε: ὅλα ἦταν ἐξηγημένα, ὅλα εἶχαν τὸ λόγο τους. Σιγὰ σιγὰ ὅμως, μὲ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων, ὁ πόλεμος ποὺ εἴπαμε ἐναντίον τοῦ σώματος ἄρχισε νὰ γίνεται λιγώτερο ἄγριος κι' ἀμείλιχτος. Ὡς που, σιγὰ-σιγά, ἦρθε ἡ συμφιλίωση κι' ἄρχισε ἡ εἰρήνη. Ἐπικράτησαν δηλαδὴ ἄλλες ἰδέες, λιγώτερο ἀσκητικές, τὸ ἴδιο ὅμως χριστιανικές, καὶ βρέθηκε πὼς ἡ ψυχὴ μπορεῖ νὰ σωθῇ καὶ χωρὶς μεγάλη τυραννία τοῦ σώματος: μὲ τὴν καλοσύνη, μὲ τὴν ἀγαθοεργία, μὲ τὴν ἐργασία γιὰ τοὺς ἄλλους. Κι' ἡ ἐργασία ἀπαιτεῖ σῶμα δυνατὸ κι' ἀκμαῖο. Στὶς ἡμέρες μας, ἡ νηστεία δὲν εἶναι πιὰ καθόλου αὐστηρή. Κι' ὅσοι ἀκόμα τὴν κρατοῦν, κοιτάζουν νὰ χορταίνουν καὶ μὲ τὰ σαρακοστιανὰ ὅπως καὶ μὲ τὰ πασχαλινά. Καὶ κρατοῦν τὴ νηστεία γιὰ δυὸ λόγους σπουδαίους. Πρῶτο, γιατὶ ἔτσι τὸ βρῆκαν. Εἶναι μιὰ συνήθεια ἱερὴ καὶ πατροπαράδοτη, κι' οἱ καλοὶ ἄνθρωποι σέβουνται πάντα τὶς παλιὲς αὐτὲς συνήθειες, ἔστω κι' ὅταν δὲν ἔχουν πιὰ τὸν παλιό τους λόγο. Καὶ δεύτερο, γιατὶ ἡ ἀλλαγὴ στὴ δίαιτα εἶναι κάτι ὑγιεινό, ὠφελεῖ δηλαδὴ τὸ ἴδιο τὸ σῶμα ποὺ δὲν τὸ πολεμοῦμε πιά. Λένε μάλιστα πὼς κι' οἱ ἅγιοι Πατέρες ἀπέβλεπαν σὲ κάτι τέτοιο, ὅταν ἐθέσπιζαν τὶς νηστεῖες. Ἡ κατάχρηση τοῦ κρέατος, ἡ πολυφαγία, ἡ τρυφηλία βλάπτει. Καλὸ εἶναι νὰ ξεκουράζεται κάπου-κάπου τὸ στομάχι μὲ κάτι ἐλαφρότερο καὶ λιτότερο.

Ὡστόσο γιὰ μᾶς,—κι' ἀνεξάρτητα ἀπὸ τοὺς τύπους, ποὺ εἶναι πάντα σεβαστοί, γι' αὐτὸ κιόλας νηστεύομε ὅσο μποροῦμε,—ἡ ἀληθινὴ Σαρακοστὴ εἶναι ἡ ἐργασία. Ἐργασία καὶ προσευχὴ εἶναι τὸ ἴδιο, γιατὶ κι' ὁ ἐργαζόμενος προσεύχεται, ὅπως εἶπε ὁ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος. Καὶ τώρα τὴ Σαρακοστή, ποὺ δὲν ἔχει γιορτὲς καὶ διασκεδάσεις, θὰ ἐργασθοῦμε. Προπάντων σεῖς, ποὺ πηγαίνετε ἀκόμα στὸ Σχολεῖο, θὰ κοιτάξετε τώρα τὰ μαθήματά σας ἐπιμελέστερα. Εἶναι καιρὸς νὰ κερδίσετε ὅ,τι χάσατε τυχὸν αὐτὲς τὶς ἡμέρες, ποὺ τὄποκριάτικα γλέντια δὲν σᾶς ἄφιναν νἄχετε ὅλο τὸ νοῦ σας στὰ Ἑλληνικὰ καὶ στὰ Μαθηματικά...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΜΟΙΑΖΕΙ

Μοιάζει ἡ καρδιὰ παιδιοῦ μικροῦ
μὲ ξάστερη πηγὴ νεροῦ,
ποὺ ἀπὸ τὸ στόμα του ἀναβρύζει
σὲ γέλιο καὶ στιγμὲς χαρίζει
μὲ αἰτόκοσμες γλυκειὲς χαρὲς
σὲ γέρικες καρδιὲς ξερές,
π' ἀργοχτυποῦν γιὰ νὰ μετρᾶνε
τὶς λύπες τους ποὺ δὲν περνᾶνε.

CHEF

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Σ' ΕΝΑ ΠΑΛΙΟ ΡΟΛΟΪ

Πόσες χαρές, παλιὸ ρολόϊ,
καὶ πόσες πίκρες νἄχῃς δεῖ,
ἐκεῖ στὸν τοῖχο πάντα δείχνεις
τὶς ὧρες ποὖχουνε διαβεῖ.

Διαβῆκαν χρόνια, κι' ἄλλα χρόνια
καὶ σὺ μονότονα χτυπᾶς,
σὲ γέλια ἀκούραστο, σὲ λύπες,
χωρὶς ποτέ σου νὰ γερνᾶς.

Μονότονο τὸ χτύπημά σου,
θαρρεῖ κανεὶς ὅτι θρηνεῖς
ἐκείνους ποὖφυγαν γιὰ πάντα
κι' οὔτε ποτὲ θὰ ξαναδῆς.

Ἔρση Δρόσου

ΛΑΚΗΣ ΚΑΙ ΜΙΜΗΣ

Ὁ Λάκης κι' ὁ Μίμης, τὰ δυὸ χαριτωμένα ἀδελφάκια ξέρουν ὅτι ὁ κύριος ποὺ κάθεται κάθε ἀπόγευμα στοὺς βράχους τοῦ γκρεμισμένου φάρου, πότε μ' ἕνα βιβλίο, πότε μ' ἕνα τετράδιο, ἔχει στὴν πλατειὰ τετράγωνη τσέπη τοῦ λινοῦ σακακιοῦ του, ὅλα τὰ σύνεργα τῆς ψαρικῆς. Μικρὰ ἀγκιστράκια δεμένα σὲ λεπτὴ μετάξινη γερὴ κλωστή, μεγάλες πετονιὲς καρφωμένες σ' ἕνα μεγάλο στρογγυλὸ φελό, καὶ δεκάδες μέτρα μεταξωτὸ σπάγκο...

Τὸ σπίτι τους εἶναι ἐκεῖ κοντὰ καὶ κάθε μέρα τὰ βρίσκει κανεὶς σ' αὐτὸ τὸ μέρος, νὰ κυνηγοῦν καβούρια στοὺς μαυρισμένους βράχους καὶ νὰ ταράζουν τὴ θλιβερὴ σιγαλιὰ τοῦ σβυσμένου φάρου—ποὺ ἀλίμονο δὲν θὰ ξανανάψῃ ποτὲ—μὲ τὰ τρελλά τους ξεφωνητά.

Ὅταν ὅμως πλησιάζουν τὴ συνηθισμένη θέση τοῦ κυρίου, τὰ πράγματα ἀλλάζουν... ὤ, εἶναι πολὺ εὐγενικά! Δὲ θέλουν νὰ τὸν ἀνησυχήσουν καὶ κόθονται καὶ μιλοῦν ἤρεμα καὶ σοβαρὰ—σὰ μεγάλοι—σ' ἕνα ἐπίπεδο καὶ τετράγωνο βράχο. Τί ἁπλὰ καὶ σοφὰ λόγια!

Ὁ ἕνας ὁ πιὸ μεγάλος, λεπτός, ψηλός, μὲ ξανθὰ μαλλάκια, φαρδὺ μέτωπο καὶ μαῦρα μάτια, μοιάζει μ' ἕνα μικρὸ ἀγγελάκι, ποὺ διαρκῶς φλυαρεῖ.

Ὁ ἄλλος, μικρότερος, μελαχροινός, εὔρωστος, λιγόλογος, μὲ πρακτικὸ πνεῦμα καὶ σταθερὴ ἡαπία, ἀπαντᾶ στὸν ἀδελφό του μὲ πολλὴ ἀκρίβεια καὶ σοβαρότητα.

Γνωρίζουν κι' ἀγαποῦν τὸν κύριο, μὰ πιὸ πολὺ ἴσως ν' ἀγαποῦν τὴν εὐρύχωρη τσέπη του. Γίνουνται τρισευτυχισμένα, ὅταν τὸν βλέπουν νὰ ψαρεύῃ. Κάθε φορὰ ποὺ θὰ τὸν δοῦν, θὰ τὸν ρωτήσουν μὲ χαριτωμένο τρόπο:

— Θὰ ψαρέψουμε σήμερα, κύριε Νῖκο;.. καὶ στυλώνουν ἐπάνω του μὲ ἀνησυχία τὰ ξάστερα φωτεινὰ ματάκια τους.

— Δὲν ἔχω καλάμι μικρούλια μου!

— Μὰ νὰ σᾶς δώσουμε μεῖς! Καὶ χωρὶς πολλά, τρέχουν καὶ φέρνουν τὰ μακρυά τους καλάμια, ποὺ τὰ χρησιμοποιοῦν, πότε γιὰ ποδήλατα. πότε γι' ἄλογα—ἀναλόγως τῆς ὄρεξης.

Μπροστὰ στὴν τρελλὴ χαρά τους, ὁ κύριος δὲν σκέπτεται νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ ξεκουμπώνει τὴ μεγάλη τσέπη..

Ἔ, πάντα εἶναι καλύτερα νὰ ψαρεύῃ καὶ νὰ μιλᾶ κανεὶς μὲ δυὸ ἔξυπνα χαριτωμένα ἀγγελάκια, παρὰ νὰ σκύβῃ στὸ βιβλίο.

Καὶ ἀρχίζουν τὸ ψάρεμα. Ἔχουν ἐμπιστοσύνη στὴν ψαρικὴ τοῦ κυρίου καὶ περιμένουν νὰ σηκώσῃ τὸ καλάμι. Καὶ νά, τὸ καλάμι τινάζεται ψηλὰ κι' ἕνα μικρὸ χρυσοκόκκινο ψαράκι σπαρταρᾶ στὴν ἄκρη τοῦ σχοινιοῦ. Δυὸ χαρούμενες φωνὲς τὸ ὑποδέχονται καὶ τὰ μικρὰ χεράκια ἀνοίγουν νὰ τὸ πιάσουν. Σ' ἕνα λεπτὸ βρίσκεται κοντά τους.

— Τί ὄμορφο! ἔ, Λάκη; μὰ τί ψάρι εἶναι;

— Γύλος, ἀπαντᾶ ὁ κύριος καὶ ξαναπιάνει τὸ καλάμι.

— Νά, Λάκη, κάτι ποὺ μάθαμε! Αὐτὸ τὸ ψαράκι μὲ τὰ πολλὰ χρώματα τὸ λένε γύλο! φωνάζει ἐνθουσιασμένος ὁ Μίμης.

— Τώρα πρέπει νὰ πιάσουμε ἕνα ἀλοιώτικο, λέει ὁ Λάκης, γιὰ νὰ μάθουμε κι' ἄλλο ὄνομα ψαριοῦ.

— Κι' ἂν εἶναι ἀπὸ τὸ ἴδιο, τί πειράζει; ἀπαντᾶ τὸ πρακτικὸ πνεῦμα τοῦ ἄλλου.

Τί ἁπλὲς χαριτωμένες κουβεντούλες! Ὅταν φεύγουν πιά, ἔχουν μέσα σ' ἕνα μαντηλάκι πέντε-ἕξη ψαράκια κι' ἔχουν μάθει δυὸ-τρεῖς ὀνομασίες ψαριῶν. Τὰ ἔχουν χορτάσει, κοιτάζοντας καὶ καμαρώνοντάς τα, καὶ τὰ πηγαίνουν ἴσια στὴ γάτα.

Καὶ στοῦ κυρίου τὸ πρόσωπο ἕνα χαμόγελο πλανιέται. Ἡ χαρὰ τῆς παιδιάτκης ψυχῆς ἔχει πλημμυρίσει κι' αὐτὸν σὰν ἀπὸ ἀντανάκλιση... Κι' ἐλαφρὸς ἀνεβαίνει στὸ φαρδὺ παραθαλάσσιο δρόμο...

Ἀλανιάρα

ΚΙ' ΟΜΩΣ, ΕΙΝΑΙ ΠΑΙΔΙ

Ντυμένη ἀπ' τὴν κορυφὴ ὡς τὰ νύχια στ' ὄσπρα, λευκὸ φουστανάκι καὶ σανταλάκια ἄσπρα, χωρὶς κάλτσες, ἡ μικρούλα Νέλλη ἦταν γιὰ φίλημα.

— Ἔλα δῶ, κουκλί μου, τῆς λέει μιὰ φίλη μου. Τὸ χαμόγελο ποὖταν ζωγραφισμένο στὰ χειλάκια της ἔφυγε, καὶ τὸ προσωπάκι ἔλαβε ἕνα περιφρονητικὸ ὕφος, ἐνῶ μὲ ἀξιοπρέπεια ἡ μικρὴ ἔτεινε τὸ χέρι.

Ἐκείνη «κουκλί»; Μήπως ἦταν μικρή; Ἢ μήπως ἐπειδὴ δὲ φοροῦσε κάλτσες; Σ' αὐτὴ τὴν παρατήρησή μας, μᾶς ἀνεκοίνωσε μὲ κάποιο κωμικὸ μορφασμό:

— Οἱ δεσποινίδες τῆς μόδας δὲν φοροῦν κάλτσες τώρα!

Νά τα μας! Νὰ μὴ τὸ καταλάβουμε τόσην ὥρα! Ὥστε ἐμεῖς ποὺ φορούσαμε κάλτσες, εἴμαστε... ἀρχαιότητες;

Τὴ βάλαμε νὰ καθήσῃ, γιὰ ποικιλία κουβέντας, δίπλα μας. Οἱ ἀπαντήσεις της ἐξακολουθοῦσαν νὰ εἶναι πετυχημένες μιὰ-μιά. Κοντέψαμε στὸ τέλος νὰ νομίσουμε πὼς εἴχαμε καμιὰ δεσποινίδα ὡς δεκαεπτὰ χρονῶν κοντά μας...

Τότε ἀκριβῶς χτύπησε ἡ πόρτα. Μπῆκαν τρία-τέσσερα ἄλλα ξαδελφάκια μας κι' ἔτρεξαν νὰ προσκαλέσουν τὴ συνομιλήτριά μας. Ἀρνήθηκε. Δὲν κάθησαν νὰ τὴν παρακαλέσουν περισσότερο. Πῆγαν στὴ διπλανὴ κάμαρα κι' ὡς που νὰ πῆς τρία, στρώθηκαν στὰ παιχνίδια τους. Γέλια! κακό! φωνές! Ἡ Νέλλη μᾶς ἀπαντοῦσε τώρα ξηρὰ καὶ μὲ μονοσύλλαβες λέξεις, ἐνῶ μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ματιοῦ παρακολουθοῦσε τί γινόταν στὴ διπλανὴ κάμαρα.

Τέλος δὲν βαστήχτηκε! Ἔδωσε μιὰ στὴν καρέκλα της, ποὺ πῆγε καὶ ξαπλώθηκε ἕνα μέτρο πιὸ μακριά, κι' ἀφίνοντάς μας στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ, κύλησε ὡς τὴν ἄλλη κάμαρα κι' ἀνακατεύτηκε στὸ παιχνίδι. Ἡ φύση εἶχε νικήσει τὴν προσποίηση.

Ἐρείκη

ΘΡΑΣΥΤΗΣ

Ἤμουνα τότε στὴν Γ' τάξη τοῦ Γυμνασίου, καὶ ἡ τύχη μου μὲ εἶχε ρίξει δίπλα σὲ δυὸ παιδιά—ἂν μποροῦν νὰ ὀνομασθοῦν παιδιά, ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ὅλα τὰ χαρίσματα ἑνὸς διαβόλου—ποὺ ἀπὸ τὶς 8—12 καὶ ἀπὸ τὶς 2—4 εἶχαν ὡς μόνη τους ἀπασχόληση κάθε ἄλλη δουλειά, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μαθήματα.

Ἦταν ἡ τρίτη πρωϊνὴ ὥρα, ἂν θυμοῦμαι καλά, μιᾶς ἐξαιρετικὰ ζεστῆς ἡμέρας τοῦ καλοκαιριοῦ κι' εἴχαμε Γραμματολογία.

Θέλεις τώρα ὁ καιρός, θέλεις τὸ μάθημα, ποὺ κάθε ἄλλο τραβοῦσε τὴν προσοχή μας, τὰ στόματα ὅλων μας ἀνοιγαν τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τ' ἄλλο σὲ χασμουρητά, λὲς καὶ κάναμε συναγωνισμὸ ποιός θ' ἀνοίξῃ περισσότερο τὸ δικό του.

Καθηγητὴ εἴχαμε ἕναν ἡλικιωμένο κύριο, ποὺ οὔτε ἔβλεπε τέλεια, μὰ οὔτε καὶ ἄκουε καλά. Ἀλλ' ἐνῶ μποροῦσε νὰ εἶναι ὁ πιὸ καλὸς καθηγητὴς τοῦ κόσμου, γινόταν θηρίο μόλις νόμιζε ὅτι ἄκουγε τὸν παραμικρὸ θόρυβο στὴν τάξη.

Ἐκείνη λοιπὸν τὴν ὥρα τῆς ἀφόρητης ἀνίας, ποὺ αἰσθανόμαστε ὅλοι, ἔφθασε στ' αὐτιά του φαίνεται ὁ ἦχος καμμιᾶς κουβεντούλας, γιατὶ τὸν εἴδαμε νὰ ὁρμᾶ ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἕδρα του, σὰν τὴ γάτα τὴν ὥρα ποὺ πιάνει τὸν ποντικό.

Ξέχασα ὅμως νὰ πῶ προηγουμένως, ὅτι οἱ μόνοι ποὺ ἀπὸ τὸ φαίνονταν καθόλου νὰ ἐνοχλοῦνται ἀπὸ τίποτα, ἦταν οἱ δυὸ μου γείτονες, ποὺ σκυμμένοι ἐπάνω στὰ γραφεῖα τους, φαίνονταν ἀπορροφημένοι στὴν ἐξέλιξη ἑνὸς παιγνιδιοῦ ντάμας. Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ εἶχαν τελειώσει καὶ καυγάδιζαν, ὅσο μποροῦσαν σιγότερα, γιατὶ ὁ ἕνας ἀρνιόταν νὰ πληρώσῃ τὰ χρήματα ποὺ εἶχε χάσει στὸ παιγνίδι, — μαθηταί μιὰ φορά! - ὅταν τὸ χέρι τοῦ καθηγητοῦ μας, ποὺ ἔπιασε ἀπότομα τὸ αὐτὶ τοῦ νικητοῦ, τὸν ἔκαμε νὰ γυρίσῃ πρὸς τὸ μέρος του.

— Βρέ, τί κάνετε αὐτοῦ;

Μὰ ὁ γείτονάς μου εἶχε πάντα τὸ νοῦ του στὴν παρτίδα ποὺ εἶχε κερδίσει, κι' εἶπε μ' ὅλη του τὴν ψυχραιμία:

—Ἕνα λεπτό, κύριε καθηγητά.

Καὶ γυρίζοντας στὸν συμπαίκτη του:

— Θὰ μοῦ δώσῃς ἐσὺ τὰ λεφτά μου ἢ ὄχι;

Κι' ἐνῶ ὅλοι μας σκάζαμε στὰ γέλια γι' αὐτὴ τὴ σκηνή, ὁ δύστυχος καθηγητής μας τραβοῦσε τὰ μαλλιά του, γιὰ τὴν τόση θρασύτητα μερικῶν σημερινῶν μαθητῶν, κι' ἐλεεινολογοῦσε μαζί τους κι' ὅλη τὴ νέα γενεά.

Ἰούλιος Καῖσαρ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΑΤΙΚΗ ΕΡΗΜΙΑ

Περπατώντας ἀργὰ-ἀργὰ ἀνάμεσα ἀπ' τὰ σιωπηλὰ καὶ ἄδεια μονοπάτια, συναντοῦσα ἐδῶ καὶ κεῖ ἕνα φευγαλέο πουλὶ ποὺ ἡ ἐρημιὰ τοῦ φθινοπώρου τόχε τρομάξει. Τὰ πόδια μου χωνόνταν βαθιὰ στὰ ξερὰ πεσμένα φύλλα. Ἦταν ἕνα μελαγχολικὸ δειλινὸ μαὶ μιὰ σιγὴ νεκρικὴ βασίλευε παντοῦ, μόνο ἐδῶ καὶ κεῖ ταράζονταν ἀπ' τὸ ἀργὸ πέσιμο κάποιου φύλλου ποὺ παραπονιάρικα ἄφινε τὸ κλαδί του γιὰ νὰ βρῇ κι' αὐτὸ τοὺς συντρόφους του στὸ χῶμα.

Ξάφνου μιὰ ὀχρὴ ἀκτίνα τοῦ ἥλιου ξέφυγε ἀπ' τὸ χουσὸ κλουβί της καὶ φώτισε τὸ μονοπάτι ποὺ διάβαινα. Μὰ τρομαξε φαίνεται κι' αὐτὴ ἀπ' τὴν ἐρημιά του καὶ γρήγορα χάθηκε κι' ἔσβυσε.

Τὸ ἴδιο πάλι μουντὸ κι' ἄγριο δεῖλι μᾶς ξανάζωσε. Ἕνα ἐλαφρὸ ἀεράκι φύσηξε, καὶ τὰ τελευταῖα φύλλα βιάστηκαν νὰ πέσουν, ἀφίνοντας τὰ κλαδιά τους ποὺ μοιάζανε σκελετοὶ ἀπογυμνωμένοι. Ἕνα κυκλάμινο πρόβαλε τὸ δροσερό του κεφαλάκι κάτω ἀπ' τὰ ξερά του φύλλα, καὶ μιὰ αὐρα χώθηκε κι' αὐτὴ σ' ἕνα βάτο φοβισμένη. Πιὸ κάτω, τρία κυκλάμινα μαζὶ μ' ἑνωμένα τὰ κεφαλάκια τους, μένουν ἀκίνητα, ἐνῶ κάπου-κάπου χωρίζουνται, καὶ πάλι σμίγουν μὲ λαχτάρα.

Ἕνα παρατεταμένο θρόϊσμα τῶν φύλλων μ' ἔκανε νὰ συνέλθω. Στάθηκα λίγο ἀκόμη, μὰ ἡ ἐρημιὰ τῆς φύσης ἄρχισε νὰ μοῦ πιέζῃ τὴν καρδιά.

Γύρισα βιαστικά, ἐνῶ σκεπτόμουν πὼς ἴσως βρίσκονται ψυχὲς πολὺ πιὸ ἔρημες παρ' ὅσο εἶναι ἡ φύση αὐτὴ τὴν ἐποχή.

Φρύνη

ΡΑΓΙΣΜΕΝΟ ΒΙΟΛΙ

Ραγίστη τὸ κουφάρι του καὶ πέν-
[θιμη
βγαίνει ἡ φωνή του τώρα, ραγι-
[σμένη,
σὰ μιὰ καρδιὰ ποὺ κλαίει κάποια
[θύμηση
θλιμμένη.

Μάδησε τὸ δοξάρι καὶ σκουριά-
[σανε,
τὰ τέλια ἀπ' τὸν καιρό, πᾶν τό-
[σα χρόνια,
βουβάθη τὸ βιολὶ π' ἄλλοτε βούΐ-
[βαινε
τ' ἀηδόνια!

Κύρτωσε ὁ καβαλάρης, ξέθωρα
[κλειδιὰ
σφίγγουν τὰ τέλια πιὰ τὰ σκουρ-
[γιασμένα,
ἀπάνω του ὅλα ξέθωρα, παλιά,
[ὅλα σπασμένα.

Οἱ ἀράχνες τὸ τυλίξανε ὁλόγυρα
σὰ γκρίζο ἡησμονιᾶς ἀχνὸ σεντόνι
σὰ βουρκωμένο σύννεφο τὸ σκέ-
[πασε
ἡ σκόνη.

Κι' ὅποιος ἀγγίζει τώρα τὶς
[χορδὲς
ζητώντας τὴν παλιὰ νὰ βρῇ ἀρ-
[μονία,
θἀκούσῃ ἀπ' τὸ σπασμένο τὸ βιολὶ
παραφωνία.

Ἔτσι καὶ σὰν ραγίσῃ ἡ καρδιά,
στὰ χείλη κάποιο γέλιο ἂν ξε-
[σπάσῃ
φάλτσο θὰ μοιάζῃ· μὴ τὴν γκίζετε
[ξανά,
ἔχει σπάσει.

Αὐγὴ Ρόδου

ΣΤΟ ΝΕΙΛΟ ΓΙΑ ΝΕΡΟ

Αὐγή. Μόλις θαμποφέγγει. Τὰ νερὰ τοῦ Νείλου ντύνουνται τὰ χρυσαφένια τους ροῦχα, γιὰ νὰ δεχθοῦν σὲ λίγο τὸ βασιλιὰ τῆς ἡμέρας.

Ἡ αὐγὴ σκορπᾶ σιγὰ-σιγὰ τριγύρω τὰ γυφικά της πέπλα . . . Τὰ κοκόρια διαλαλοῦν τὸν ἐρχομὸ τῆς ἡμέρας κι' οἱ κότες, μέσ' στὸν ὀρνιθῶνα, κακαρίζουν κι' αὐτές.

Κάθε φελλάχικο σπίτι αὐτὴ τὴν ὥρα βρίσκεται στὸ πόδι. Οἱ ἄνδρες, χωρὶς κἂν νὰ πλυθοῦν, φροῦν τὴ βρώμικια γκελεμπία, δένουν μέσ' στὴν πετσέτα τὴ μικρὴ ραγίφα (*), λίγες ἐλιὲς κι' ἕνα κρομμύδι, καὶ τραβοῦν γιὰ τὸ χωράφι ἢ γιὰ τὶς μπαμπακιές.

Στὸ πρωϊνὸ συναπάντημά τους λένε τὸ «σελὰμ ἀλέϊκουμ» (**) καὶ τραβοῦν ἴσια γιὰ τὴ δουλειά.

Μόλις τελειώσει ἡ πρωϊνὴ αὐτὴ κίνηση τοῦ χωριοῦ,—πρὶν ἀρχίσει ἡ μεγάλη — φορτώνουνται οἱ ἀραπίνες τὴ στάμνα στὸν ὦμο καὶ τραβοῦν μὲ τὸ πεταχτὸ βάδισμά τους στὸ Νεῖλο γιὰ νερό. Ἐκεῖ μιὰ-μιὰ σηκώνει τὸ κάλυμμά της κι' ἀφίνει νὰ φανῇ τὸ νεανικὸ πρόσωπο καὶ τὰ γιομάτα ὄνειρα μάτια της.

Ὕστερα ὅλα ἔρχονται στὴ θέση τους καὶ μιὰ-μιὰ μὲ τὴ στάμνα γιομάτη νερό, γυρνοῦνε στὴ φτωχικιὰ καλύβα, μόλις ὁ Ὅσιρις βγαίνει γιομάτος μεγαλοπρέπεια καὶ χρυσώνει τὰ ζηλευτὰ νερὰ τοῦ γέρου Νείλου.

(Ἡλιούπολις)

Πρίγκιψ τῆς Ὀμίχλης

(*) Μικρὸ στρογγυλὸ ψωμί, ποὺ ναι κούφιο μέσα. Τὸ τρῶνε συνήθως ξερό.
(**) Σᾶς χαιρετῶ!

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΚΙΝΕΖΙΚΑ

Ὁ Δῆμος ἔλειπε ἀπὸ μικρὸς ἀπ' τὸ χωριό του. Σὰν γύρισε, ὅλα τὰ συγχωριανὰ παιδια ἔτρεξαν νὰ τὸν προϋπαντήσουν καὶ νὰ μάθουν τί καὶ τί εἶδε στὴν ξενιτειά . . . Μετὰ τὶς πρῶτες ἐρωτήσεις καὶ ἀφηγήσεις, τὸν ρωτᾶ ἕνας:

— Πῶς λένε κινέζικα δέντρο;

Ὁ φίλος μας ποὺ τοὺς παιευίτηκε πῶς πῆγε καὶ στὴν Κίνα, γιὰ νὰ μὴ φανῇ ψεύτης, ἀπάντησε δίχως νὰ τὰ χάσῃ:

— Τάν.

— Δυὸ δέντρα;

— Τάμ, τάμ.

—Ἐ, κι' ἕνα δάσος;

— Τάμ, τάμ, τύμ, τάμ, τάμ!

— ; ! ; !

Ἀνδαλουσία

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Μαμμά, παίζουμε τὸ Ζωολογικὸ κῆπο· ἐγὼ εἶμαι ἡ μαϊμοῦ κι' ὁ Τοτὸς ὁ ἐλέφαντας. Ἔλα καὶ σύ.

— Κι' ἐγώ, τί θὰ εἶμαι;

—Ἡ κυρία ποὺ φέρνει πάντα σοκολάτες στὸν ἐλέφαντα καὶ στὴ μαϊμού.

Χαραυγὴ

ΤΟ ΣΗΜΑ
ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Τὸ φοροῦν τὰ Διαπλασόπουλα κι' οἱ Διαπλασοπούλες πρὸς διάκριση κι' ἀναγνώριση.

Τιμᾶται δρ. 25. Ταχυδρομικῶς δρ. 30.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 26 Φεβρουαρίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δὲν παραλαμβάνω γράμματα μὲ ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρώσω. Ζυγίζετέ τα καὶ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστό. — Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν μὲ ρωτᾷ γιὰ πράγματα ποὺ τὰ ἔχει ὁ Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμᾶται δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6, καὶ πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῇ ὅποιος θέλει νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση.

Ὁ παλιὸς μου ἀγαπητὸς συνεργάτης κ. ***Μιχ. Ἀργυρόπουλος***, ὁ πασίγνωστος Σμυρνιὸς ποιητὴς καὶ πολιτευόμενος, ποὺ τόσα ὡραῖα ποιήματά του γιὰ παιδιά, πρωτότυπα καὶ κατὰ μετάφραση, δημοσίευσα ἄλλοτε, ἔβγαλε τελευταῖα μιὰ λυρικὴ συλλογὴ μὲ τὸν τίτλο ***«Τραγούδια τῆς Ἀνατολῆς»***. Εἶναι κομψότατος τόμος, σὲ καλὸ χαρτὶ καὶ περιέχει τρεῖς σειρὲς ποιημάτων: Ἀνατολίτικα, οἱ Σουλτάνοι, Σμυρνιώτικα. Τιμᾶται δρ. 30 καὶ βρίσκεσαι σ' ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα. Συσταίνω πολὺ στὰ μεγαλύτερα παιδιά μου τὸ ἔξοχο αὐτὸ βιβλίο τοῦ κ. Ἀργυροπούλου.

Ἔχω μπροστά μου μιὰ πολὺ μεγάλη στίβα γράμματα. Ἀλλ' ἀπὸ τὰ γράμματα αὐτά, πολλά, εἴτε ἐπειδὴ ἄργησα νὰ τὰ λάβω, εἴτε ἐπειδὴ χρειάσθηκα καιρὸ νὰ ἐκτελέσω τὶς διάφορες παραγγελίες των, εἴτε ἐπειδή, μὲ τὴ γραμματοπλημμύρα ὅλων αὐτῶν τῶν μηνῶν, ἀνέβκλα νὰ τοὺς ἀπαντήσω δυὸ καὶ τρεῖς ἑβδομάδες, ἐπάλιωσαν. Σήμερα, ἡ ἀπάντησή μου σ' αὐτὰ θὰ φαινόταν σὰν . . . ἀναχρονισμός. Ἀλλ' ἄς ἰδοῦμε πρῶτα ποιὰ εἶναι:

Ἕνα γράμμα ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου τῆς παλιᾶς μου ***Νεφέλης*** ποὺ μοῦ ἐγγράφει μιὰ μικρὴ τῆς ἐξαδέλφη καὶ τὴν εὐχαριστῶ πολύ. Ἄλλο ἀπὸ 2 Ἰαν. τῆς ἀγαπητῆς μας ***Τριανταφυλλένιας*** (ποὺ μοῦ ἔστειλε καὶ καὶ δυὸ-τρία κομμάτια τῆς καὶ θὰ τὰ δημοσιεύσω προσεχῶς). Ἄλλο ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου τοῦ ***Πρίγκιπος τῆς Ὀμίχλης***, ποὺ μ' εὔχεται τόσο θερμὰ γιὰ τὴν εἴσοδο μου στὰ 53. Δυὸ ἄλλα ἀπὸ 17 Δεκ. καὶ 6 Ἰαν. τῆς ***Ἀνθισμένης Τριανταφυλλιᾶς***, μὲ τρία ξεσπαθώματα, ἂν ἀγαπᾶτε! Δυὸ ἀπὸ 24 Δεκ. καὶ 12 Ἰανουαρίου τῆς νέας μου φίλης ***Ἑλένης Κ. Κοκκινοπούλου***, ποὺ μοῦ ἐκφράζει τὴ μεγάλη της χαρὰ ὅταν ἔλαβε τὰ πρῶτα μου φυλλάδια, καὶ μοῦ στέλνει τὸ δικαίωμα τοῦ ψευδωνύμου της. Ἄλλο ἀπὸ 26 Δεκ. τῆς ***Βασίλισσας τῶν Ρόδων*** ποὺ ἀναγνέωνει τὴ συνδρομή της καὶ μοῦ κάνει κι' ἕνα ξεσπάθωμα. Ἄλλο ἀπὸ 9 Ἰαν. τῆς ***Σμαράγδας Σουβαλτζῆ*** ποὺ μοῦ στέλνει τὴ συνδρομή της καὶ μιὰ παραγγελία γιὰ τὴ «Νέα Ἑστία». Τῆς ***Μαμζὲλ Νιτοὺς*** ἀπὸ 5 Ἰαν. (ποὺ περιεῖχε μόνο 50 δρ. κι' ὄχι καὶ τὰ 10 σελίνια ποὺ μοῦ λέει). Τῆς ***Ἐνὼς*** ἀπὸ τὸ Δεκέμβρη, μαζὶ μὲ δυὸ ἐπιταγὲς γιὰ παραγγελίες ποὺ ἐξετέλεσα. Τοῦ ***Βύρωνος*** ἀπὸ 27 Δεκ., ποὺ ἀνανεώνει τὴ συνδρομή του μὲ τόσα καλὰ λόγια κι' εὐχές. Τῆς ***Ἀφροδίτης τῆς Μήλου*** ἀπὸ 20 Δεκ., ἕνα τόσο μεγάλο κι' ὄμορφο γράμμα! Τοῦ ***Βενικίου Γεράνη*** ἀπὸ 24 Δεκ. ποὺ μοῦ στέλνει καὶ μιὰ ὡραία Μαγικὴ Εἰκόνα. Κι' ἀκόμα τοῦ ***Φωτεινὸ Καντηλάκι***, τοῦ ***Ἄρη***, τῆς ***Ρόης Ροδίνης***, τῆς ***Μικρομέγαλης***, τοῦ ***Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ*** καὶ τοῦ ***Πὶκ - Νὶκ.***— Τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους καὶ τοὺς παρακαλῶ νὰ μοῦ ξαναγράφουν τὸ γρηγορώτερο.

Ἠρωϊκὴ Φέσσα, χαίρω γιὰ ὅλ' αὐτὰ τὰ εὐχάριστα ποὺ μοῦ γράφεις γιὰ τὴν ἐργασία σου. Δὲν εἶχα καμμιὰ ἀμφιβολία, καὶ σοῦ τὸ εἶπα νομίζω, πῶς θὰ τὰ κατάφερνες. Τὸ διηγήματάκι σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοῦ πῶ.

Δὲν μποροῦσα νὰ μὴ γράψῃς καλὰ στοὺς Διαγωνισμούς, ***Κοκκινοσκουφίτσα***, καὶ νὰ ποὺ καὶ στὰ Μαθηματικά, ποὺ τόσο τὰ φοδόσουν, δὲν ἔκαμες λάθος. Σὲ συγχαίρω λοιπὸν καὶ σ' εὐχαριστῶ ποὺ μοῦ ἔγραψες ἀμέσως.

Σγουρόμαλλο Ἀγόρι, αὐτὸ μάλιστα. Σοῦ τὸ ἐνέκρινα, καθὼς θὰ εἴδες, καὶ τώρα ποὺ εἶσαι πάνοπλος, περιμένω νὰ μοῦ γράψῃς ὅσο μπορεῖς τακτικά.

Ἄλλα τρία ξεσπαθώματα μοῦ ἔκαμε ἡ ***Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά!*** Τὴν εὐχαριστῶ πάρα πολὺ καὶ τῆς ἔστειλα ὅ,τι ἐζήτησε. Εἶπα στὸν κ. Ξ. αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφει γιὰ τὴν προτομὴ τοῦ Δημητρακοπούλου καὶ θὰ τὰ διαβάσῃ στὸν πρόεδρο τῆς Θεατρικῆς Ἑταιρείας.

Καὶ σένα, ***Πόλα Νέγκρι***, σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Μοῦ ἄρεσε παλὺ τὸ κομφὸ κι' εὐανάγνωστο γραμματάκι σου. Τὸ ψευδώνυμό σου, βλέπεις, τὸ γράφω μ' ἑλληνικὰ γράμματα, κι' ἔτσι νὰ τὸ γράφῃς καὶ σύ.

Ἡ ***Ἰνδιάνα*** μὲ παρακαλεῖ νὰ διορθώσω δυὸ λάθη ποὺ ἔγιναν στὸ τύπωμα τοῦ κομματιοῦ της στὸ 5ο φυλλάδιο. Ἀντὶ ***ψόμα*** (ποὺ σὲ σύνθη πατρίδα της λένε ἔτσι τὸ ***ψέμα***) θέλει ***τζόμα***, ποὺ σημαίνει «τρέξιμο γιὰ νὰ πάρῃ κανεὶς κάτι». Καὶ τὸ λιμανάκι δὲν λέγεται Ρήνω, ἀλλὰ ***Ρήνα***.

Ὦ, ναί, ***Σόνια***, θυμοῦμαι πολὺ καλὰ τὴ μαμμά σου, ποὺ εἶχε τὸ ψευδώνυμο ***Ποιμενὶς Μυρτῶ*** καὶ κάποτε βραβεύθηκε. Ἐλπίζω κι' εὔχομαι νὰ τῆς μοιάσῃς.

Εὐχαριστῶ πολύ, ***Ρόια Ροδίνη***, γιὰ τὶς ἐνέργειες ποὺ κάνεις πρὸς διάδοσή μου κι' ἐλπίζω νὰ καταφέργῃς αὐτὲς τὶς φίλες σου νὰ ἐγγραφοῦν, ἀφοῦ τοὺς ἄρεσε τόσο ὁ τόμος μου ποὺ τοὺς ἔδωσες νὰ διαβάσουν. Φιλῶ τὴν ἀδελφούλα ποὺ διαβάζει μὲ τόση εὐχαρίστηση τὶς «Περιπέτειες» τοῦ Χιόνη.

Ὡραία ἡ περιγραφὴ τοῦ περιπάτου σου, ***Μαγεμένο Λουλούδι***. Συνήθως στὶς λύσεις τὰ διπλᾶ ***λλ μμ*** κτλ. λογαριάζονται σὰν ἕνα. Ὁπωσδήποτε, μπορεῖς νὰ σημειώνῃς κι' ὅσες ἄλλες λέξεις βρίσκεις πὼς ταιριάζουν. Τὰ γράμματά σου τὰ ἔλαβα ὅλα κι' οἱ παραγγελίες ἔγιναν.

Ἔκαμες πολὺ καλά, ***Ἄσπρη Ἀραπίτσα***, ποὺ μοῦ ἔστειλες κι' ἄλλο κομμάτι χωρὶς ν' ἀποθαρυνθῇς ἀπ' τὴν ἀπόρριψη τοῦ πρώτου κομματιοῦ σου. Ἀλίμονο ἂν οἱ ἄνθρωποι ἀποθαρρυνόνταν ἀπ' τὴν ἀρχὴ τίποτα δὲν θἄκαναν ποτέ τους! Ἤ καλλιτεχνικὰ τἀρχικά σου ποὺ ἔχεις τυπωμένα στὸ ἐπιστολικό σου χαρτί! Μπράβο γιὰ τὸ γοῦστο

Ἴσως, ***Ἰουδήθ***, σὲ μερικὲς ταινίες τοῦ ἠχητικοῦ κινηματογράφου ἡ μουσικὴ ν' ἀποδίδεται καλά. Συνήθως ὅμως παραπονοῦντκι πὼς ἠχεῖ πολὺ καὶ ξαλίζει. Φίλησέ μου τὴν ἀδελφούλα ποὺ σοῦ γυρεύει «Διάπλα» . . .

Πολύ, πολὺ λοπήθηκα, ***Σαπουνόφουσκα***, γιὰ τὸ θάνατο τῆς καλῆς κι' ἀγαπημένης μου φίλης ***Χανουμάκι***. Μὲ συγκίνησε βαθειὰ καὶ τὸ ἐλεγεῖο ποὺ τῆς ἔκαμες. Ἐκφράζω τὰ πιὸ ἐγκάρδια συλλυπητήρια στὸν ἀδελφό της, ἀλλὰ καὶ σὲ σένα ποὺ τόσο τὴν ἀγαποῦσες.— Ἐννοεῖς τὸν Λεξίγριφο 81 τοῦ 8ου φυλλαδίου; Περίεργο νἀναι δικός σου καὶ νἄχῃ τὴν ὑπογραφὴ τῆς ***Κυρὰ-Φροσύνης***. Μὴν ἔκαμα ἐγὼ κανένα λάθος; Ἂς εἶναι, τώρα δὲν ἔχω καιρὸ νὰ ψάξω τὶς Συλλογές. Ἂν ἔγινε λάθος—ἂν δηλαδὴ δὲν ὑπάρχῃ, κατὰ σύμπτωση, ὅμοιος Λεξίγριφος καὶ στὴ Συλλογή τῆς - ἡ ***Κυρὰ-Φροσύνη*** θὰ μᾶς τὸ πῇ.

Μιμόζα, τὸ λουλούδι ποὺ διάλεξες γιὰ ψευδώνυμο, στὴ Φυτολογία λέγεται «ἀκακία ἡ αἰδήμων». Ταιριάζει λοιπὸν σ' ἕνα κορίτσι καλὸ καὶ σεμνό, ὅπως πρέπει. Κι' ὅταν συλλογισθῇς αὐτό, θὰ ἰδῇς ὅτι ἡ ἀφιέρωση ποὺ σοῦ ἔγραφε στὸν «Κόκκινο Βράχο» ὁ κ. Φαίδων, δὲν ἔχει τίποτα τὸ ὑπερβολικὰ κολακευτικό. Γιὰ σένα εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ναί, μπορεῖς νὰ συντομέψῃς ἐκεῖνο τὸ κομμάτι καὶ νὰ τὸ ξαναστείλῃς. Μὴν ἐξχάσῃς μόνο νὰ σημειώσῃς ἀπὸ πάνω: «Ξαναστέλλεται συντομευμένο».

Βλέπεις, ***Λιζέττα***; ἅμα θέλῃ κανεὶς κι' ἐπιμένῃ, ὅλα τὰ προφταίνει καὶ τὰ κατορθώνει . . . Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου. Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες σου κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃς τώρα πιὸ συχνά. Εὐχαριστῶ πολὺ-πολὺ καὶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα.

Τὰ ἔλαβα ὅλα, ***Σικυωνία Αὔρα***, κι' εὐχαριστῶ ποὺ μοῦ ἔγραψες μόλις ἔγινες καλά. Ἐπίσης γιὰ τὸ ξεσπάθωμα ποὺ μοῦ ἀναγγέλλεις. Ναί, ἐκεῖνο τὸν καιρό, μὲ τὴ γενικὴ πολιτικομανία, κι' οἱ Μ. Ἀγγελίες εἶχαν ὑπαινιγμοὺς πολιτικούς. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδωσα σημασία· ἅμα ὅμως παράγινε τὸ κακό, πῆρα τὰ μέτρα μου κι' ἡ πολιτικὴ ἐξορίσθηκε ὁλωσδιόλου ἀπὸ τὸν κύκλο μας.

Ἐδῶ, παιδιά μου, διακόπτω τὶς ἀπαντήσεις μου, γιὰ νὰ σᾶς δώσω μιὰ πολὺ χαρμόσυνη εἴδηση, ποὺ μοῦ ἦλθε αὐτὴ τὴ στιγμὴ (Πέμπτη, 26 Φεβρουαρίου, 6 μ. μ.) Ὁ κ. Ξενόπουλος, ὁ ἀγαπητός σας Φαίδων, ἔγινε Ἀκαδημαϊκός. Μὲ μεγάλη πλειονοψηφία τὸν ἐξέλεξε στὴ σημερινή της συνεδρίαση ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, κατὰ πρόταση τῶν ἀκαδημαϊκῶν κ. κ. Κωστῆ Παλαμᾶ καὶ Παύλου Νιρβάνα. Ἦταν κι' ἄλλοι ὑποψήφιοι, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι Ἀκαδημαϊκοί (οἱ 26 ἀπὸ τοὺς 35 παρόντας) ἐψήφισαν τὸν κ. Ξενόπουλο. Καὶ τώρα φανταζόμαι τὴ χαρά σας γιὰ τὴ μεγάλη τιμὴ ποὺ ἔγινε σ' ἕνα συγγραφέα ποὺ τόσο τὸν ἀγαπᾶτε, ἀλλὰ καὶ στὴ Διάπλασι ἀκόμα, ποὺ ὁ κυριώτερός της συντάκτης εἶναι ἀπὸ σήμερα τακτικὸ μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Μεθαύριο, ποὺ θὰ γίνῃ ἡ ἐπίσημη ὑποδοχή του - μετὰ ἕνα μῆνα ὑποθέτω,—θὰ σᾶς πῶ γιὰ νὰ πᾶτε καὶ σεῖς στὴν Ἀκαδημία καὶ νὰ χαρῆτε ἀκόμα περισσότερο.

Εἶσαι πολὺ δικαιολογημένη, ***Βασίλισσα τῶν Ρόδων***, ἀφοῦ ἦσουν τόσο ἄρρωστη κι' ἔκαμες κι' ἐγχείρηση ποὺ σὲ πόνεσε τρομερά. Ἀλλὰ νὰ ποὺ ἔγινες καλὰ κι' ὁλ' αὐτὰ τὰ δυσάρεστα τώρα θὰ τὰ ξέχασες. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Οἱ παραγγελίες σου ἔγιναν.

Τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ τοῦ Κινηματογράφου, ***Οὐράνιο Τόξο***, τὰ εἶπε ὅλα ὁ κ. Φαίδων. Γιατὶ δὲν εἶναι ζήτημα τώρα, ὅτι ἔχει καὶ τὰ καλά του, καὶ στὸ μέλλον μάλιστα θἀποκτήσῃ καὶ περισσότερα. Ὡστόσο ὅλοι οἱ εἰδικοί, οἱ αἰσθητικοί, οἱ τεχνοκρίτες, βρίσκουν πάντα τὸ θέατρο ἀνώτερο. Κι' ὅταν ὁ κ Φαίδων σᾶς λέῃ κάτι τί, στηρίζεται πάντα στὴ γνώμη τῶν εἰδικῶν - ἀφίνω δὲ ὅτι κι' αὐτὸς εἶν' ἕνας—κι' ἔτσι πρέπει νἄχετε πεποίθηση ὅτι σᾶς λέει πάντα τὸ σωστό.

Κουασιμόδε, κρῖμα νἀσαι στὰς Ἀθήνας καὶ νὰ μὴν ἔλθῃς νὰ σὲ ἰδῶ. Ἂς εἶναι, ὅταν ξαναέλθῃς,—καὶ βέβαια γιὰ πιὸ εὐχάριστη ὑπόθεση ἀπ' αὐτὴν γιὰ τὴν ὁποίαν ἦλθες. Χαίρω ποὺ ἐπέτυχε ἡ ἐγχείρισή κι' εἶσαι τώρα καλά. Κι' ἄλλο Δημοψήφισμα θέλεις νὰ κάμουμε; "Ὀχι δά! Τὰ δυὸ ποὺ κάνουμε εἶναι ἀρκετά.

Νὰ μὴν πᾶς στὸν Κινηματογράφο, ***Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ***, γιὰ νὰ μὲ διαβάσῃς, τὸ ἐννοῶ. Ἀλλὰ νὰ μείνῃς τόσην ὥρα ἔξω, μὲ τὸ κρύο, κι' ὁ ἄνεμος νὰ σὲ χτυπᾷ κατὰ πρόσωπο, δὲν τὸ ἐννοῶ καὶ νὰ μὴν τὸ ξαναπάνῃς. Ὡστόσο ὡραιότατο τὸ γράμμα σου ὅπου μοῦ διηγεῖσαι ὁλ' αὐτά.

Ἀλήθεια, ***Λυσόχαρτο***, εἶναι παρατηρημένο ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀπὸ μιὰ λέξῃ ἢ μιὰ φράση, ποὺ τὴ μεταχειρίζονται συχνὰ εἴτε ὅταν μιλοῦν, εἴτε ὅταν γράφουν, ὅπως τὸ «ἀναγκαστικὰ» ὁ καθηγητής σας, τὸ «διαφεντεύω» ἡ κυρία Δέλτα καὶ καθεξῆς. Κάποτε μάλιστα, οἱ ἰδιαίτερες, οἱ προτιμώμενες αὐτὲς λέξεις ἢ φράσεις εἶναι δυό, τρεῖς ἢ περισσότερες, καὶ πάντα τὶς βρίσκουν καὶ τὶς βάζουν ὅταν παρῃ δοῦν κανένα συγγραφέα ἢ ποιητή, δηλαδὴ ὅταν μιμοῦνται κοροϊδευτικὰ τὸ ὕφος του. Πῶς πῆγαν οἱ Διαγωνισμοί;

Ὁ ***Νάρκισσος*** —ποὺ μοῦ γράφει καὶ πολλὰ ἄλλα ποὺ τὰ σημείωσα μοῦ διαβιβάζει τὴν ἑπομένη ἐνδιαφέρουσα εἴδηση: Ὁ ἐγγονὸς τοῦ διασήμου μυθιστοριογράφου Βέρν, κ. Ἰάκωβος Βέρν, εὑρισκόμενος στὸ Ρουέν, θὰ λάβῃ μέρος στὴν τολμηρὴ ἀποστολὴ τοῦ Βίλκινς, ποὺ θὰ ἐξερευνήσῃ τὸ Βόρειο Πόλο μὲ ὑποβρύχιο. Καὶ τὸ ὑποβρύχιο αὐτὸ τοῦ Βίλκινς ὀνομάζεται «Ναυτίλος».σὰν ἐκεῖνο τοῦ πλοιάρχου Νέμου! Ἔτσι ὁ ἔγγονος πραγματοποιεῖ τὰ μυθιστορήματα τοῦ πάππου!

Μεγάλη θυσία, πραγματικώς, ***Σαρανταπηχιώτισσα***, νὰ στερηθῇς τὸν ὡραῖο σου ἐξοχικὸ περίπατο γιὰ νὰ καθήσῃς νὰ μοῦ γράψῃς. Ἔτσι τὸ χαριτωμένο σου αὐτὸ γράμμα ἔχει ἀκόμα πιὸ μεγάλη ἀξία γιὰ μένα. Μ' εὐχαριστήσῃ ἐγνώρισα καὶ τὴν οἰκογένειά, καὶ χαιρετῶ ὅλ' αὐτὰ τἀγαπημένα σου πρόσωπο ποὺ μὲ διαβάζουν.

Μὲ μεγάλη χαρὰ δέχθηκα τὸ πρῶτο σου γράμμα, ***Γαρδένια***, Πῶς σοῦ πέρασε ἡ ἰδέα πὼς μποροῦσα ποτὲ νὰ γελάσω; Γράφε μου μὲ κάθ' ἐμπιστοσύνη. Φίλησέ μου καὶ τὰ ξαδελφάκια ποὺ ἀνυπομονοῦν νὰ μεγαλώσουν γιὰ νὰ γίνουν Διαπλασόπουλα.

Χαίρω, ***Λευκὴ Παρθένε***, ποὺ σοῦ ἄρεσε τόσο τὸ Σῆμα. Ἔστειλα τὰ φυλλάδια ποὺ ἐζήτησες. Τὰ σέβη μου στὴ μαμμὰ ποὺ μὲ παρακολουθεῖ μὲ τόση εὐχαρίστηση. Ὁ κ. Φαίδων συγκινήθηκε πολὺ ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον σου. Τώρα εἶναι ἐντελῶς καλά.

Ἡ ***Βιολέττα***, ποὺ μοῦ γράφει τὶς ἐντυπώσεις της μεὐὰ τὴν ἀνάγνωσή τοῦ 9ου φυλλαδίου, βρίσκει πὼς τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα ποὺ εἶχε, ἦ:αν ἡ πρώτη εἰκόνα μὲ τὸ ποιηματάκι, δηλ. ἡ ἀνθισμένη ἀμυγδαλιά. Ἡ ἠ-δια ἀπορεῖ μὲ τὰ παιδιὰ ποὺ ἀφίνουν νὰ διαβάσουν τὰ μυθιστορήματα ἀφοῦ τελειώσουν. Ἄ, αὐτὴ δὲν μπορεῖ τὰ διαβάζει ὅσο ὁημοσιεύονται καὶ μὲ ἀνυπομονησία περιμένει τὸ ἑπόμενο φυλλάδιο νὰ ἰδῇ τὴ συνέχεια.— Ναί, κι' οἱ δυὸ γιὰ τὶς ὁποῖες μὲ ρωτᾷ, εἶναι καὶ φέτος συνδρομήτριες.

Σ' εὐχαριστῶ πάρα πολύ, ***Δυσεύρετη Χαρά***, γιὰ ταμέτρηγτα ξεσπαθώματά σου. Ὁ κ. Φαίδων εὐχαριστήθηκε πολὺ ὅταν τοῦ εἶπα ὅτι οἱ Ἐπιστολὲς του σᾶς βοηθοῦν στὶς λογοτεχνικές σας ἐργασίες στὸ σχολεῖο. Πρὸ ἓξ μηνῶν μοῦ ἔστειλες κομμάτια καὶ δὲν εἶδες ἀκόμη τίποτε γι' αὐτά; Ὑσύμενώς θὰ χάθηκαν καὶ στεῖλε μου ἄλλα.

Ὡς ἐδῶ, παιδιά μου. Σ' ἄλλους δὲν ἔχω καιρὸ νἀπαντήσω σήμερα. Κι' ὅμως ἡ στίβα τῶν γραμμάτων δὲν κατέσθηκε οὔτε στὸ μισό. Τί νὰ κάμω; Θὰ ἐξακολουθήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ἡ δύσις» τῆς ***Δαφνοστεφανωμένης***. Χωρὶς μέτρο καὶ τὰ νοήματα ἀρκετὰ κοινά. — «Ἐπισκέψεις φίλων» τῆς ***Μυροβόλου Ἄνδρου***. Παραλλαγὴ γνωστοτάτου λαϊκοῦ ἀνεκδότου. — «Ἀρχαία Ἐρείπια» τῆς ***Κόκκινης Σκιᾶς***. Ἰδέες καλὲς καὶ ὕφος δόκιμο. Τὸ ζῆμιώνει ὅμως ἀρκετὰ ἡ φόρμα τοῦ σοννέτου, ποὺ ἀπαιτοῦσε περισσότερη δεξιοτεχνία.—«Καλοκαιριάτικη αὐγούλα» τοῦ ***Αιγενῆ Ἀκρίτα***. Ἡ περιγραφή, κάπως στερεότυπη, δὲν παρουσιάζει ἀρκετὴ πρωτοτυπία. Καὶ τὸ ὕφος καθὼς κι' ἡ γλῶσσα ἔχουν κάποια σχολαστικότητα. — Σχολαστικὴ ἐπίσης ἡ γλῶσσα τοῦ μύθου «Ἡ μαϊμοῦ κι' οἱ γάτες» τοῦ ***Μάγου Κρήτης***. Αὐτὸ ἄλλωστε εἶναι παρμένο ἀπὸ τὴν πασίγνωστη κωμῳδία «Τὰ ἐξῶδα τῆς δίκης». — «Ἡ βιολέττα» τοῦ ***Λευκάτα***. Ἰδέα πολὺ καλὴ κι' εὐγενική. Ἀλλὰ ἡ περιγραφὴ εἶναι κοπιαστική, χωρὶς ἀφέλεια, χωρὶς ἄέρα. Ὑπερβολικὰ μεγάλη ἡ πρώτη πρώτη φράση, ποὺ μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ διαιρεθῇ σὲ τρεῖς μικρότερες. — «Δειλινὸ» τοῦ ***Τζιτζίκι***. Κάποια ἀδυναμία ἀκόμη στὸ χειρισμὸ τοῦ μέτρου, μὰ οἱ ἰδέες του καλοδιαλεγμένες καὶ ποιητικές. Φτωχοὶ ἰδίως οἱ τελευταῖοι στίχοι κάθε στροφῆς. Καλύτερη σχετικῶς ἡ ἀκόλουθη στροφή:

Μικρὸς ἀοσκὸς τ' ἀρνιὰ του ἀγνάνει
ἀπὸ τὴ μακρινὴ του στάνη
Καὶ ἡ φλογέρα του ἀφίνει
ἤχους γλυκοὺς σ' ἀστρο ποὺ σβύνει.

Γενικῶς, πολὺ καλὸ γιὰ ἕναν μικρὸ ποιητὴ 11 χρόνων. «Ὁ ἀραβικὸς ἵππος» τοῦ ***Λίνου***. Γλῶσσα ἀνακατεμένη, μᾶλλον σχολαστική.—«Ἀπὸ τὰ φαιδρὰ» τῆς ***Χρυσῆς Καρδιᾶς***. Χωρὶς ἀρκετὴ νοστιμάδα. — «Θάνατος τῆς γιαγιᾶς» τοῦ ***Βάγκνερ***. Κοινὰ τὰ νοήματα τοῦ, στερεότυπα σχεδὸν γιὰ τὴν περίσταση. Ἀλλὰ τὸ γράψιμο στρωτό — Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

**Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται.

μά καὶ νὰ μοῦ γράψῃς ἀκόμα· γιατὶ τὸ πρῶτο σου γράμμα, γιὰ τὴν ἡλικία σου εἶναι πολὺ καλὸ· καὶ βέβαια τὸ δεύτερο θἄναι καλύτερο·) ***Δάβυ*** (καὶ σὺ τὸ ψευδώνυμό σου νὰ τὸ γράψῃς μ' ἑλληνικὰ γράμματα, ἔτσι ὅπως μοῦ τὄγραψε κι' ἡ ἀδελφή σου· χαίρω πολὺ ποὺ μπαίνεις στὸν κύκλο μας·) ***Δινούλαν*** (ἔλαβα καὶ τὰ δυὸ γράμματά σου καὶ συμμορφώθηκα·) ***Ἀεροναύτην*** (ἐπειδὴ τὸ ἄλλο σου κομμάτι δημοσιεύθηκε, εἶναι δεκτὸ τὸ νέο ποὺ θὰ κριθῇ μὲ τὴ σειρά σου·) ***Κορυδαλόν*** (φύλλα ἔστειλα· διάβασε τὸν Ὁδηγὸ νὰ ἰδῇς πῶς στέλνονται οἱ λύσεις·) ***Ἶριν Μυρσίνη*** (ἔλαβα τὸ κομμάτι σου διορθωμένο καί, ἂν ἔγινε καλό,—δὲν τὸ διάβασα ἀκόμη—θὰ τὸ δημοσιεύσω γρήγορα·) ***Μυροβόλον Ἄνδρον*** (μ' αὐτὸ κάνω : μόλις τυπώνεται τὸ φύλλο, τὸ στέλνω στὸ ταχυδρομεῖο·) ***Ἀνθισμένην Λυγαριὰν*** (πολὺ εὐγενικὴ ἡ ἰδέα σας νὰ κάμετε Σύλλογο γιὰ νὰ ἐγγράφετε—μ' ἔρανο βέβαια—τὰ φτωχὰ αὐτὰ παιδιά, ποὺ θέλουν μὰ δὲν μποροῦν νὰ γίνουν συνδρομηταί μου·) ***Ριγολέτον*** (τὰ ἔλαβα ὅλα· ἀλλὰ γιατὶ τόσο ἄσπρο τὸ μελάνι σου ; . .) ***Δὶκ Σὰνδ*** (χαίρω ποὺ ἔγινες καλὰ κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια·) ***Λατάνιαν*** (δὲν φταίω ἐγώ, ἀφοῦ τὸ ἔστειλες δυὸ φορές· τοὺς τίτλους ναί, καμμιὰ φορὰ τοὺς ἀλλάζω· φωτογραφία πάντα εἶσαι σὲ καιρὸ νὰ στείλῃς·) ***Πριγκίπισαν τοῦ Ἰδεώδους*** (τὸ Σῆμα σοῦ τὸ ἔστειλα συστημένο στὶς 26 Ἰανουαρίου· τώρα, ὑποθέτω, θὰ τὄλάβες·) ***Μάριον*** (εὐχαριστῶ πολύ· δὲν πειράζει ἀφοῦ σ' ἐμπόδισαν τὰ μαθήματα· ἔστειλα·) ***Σφίγγα*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, Σῆμα ἔστειλα· εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου· χαίρω πολὺ ποὺ θὰ λαβαίνῃς μέρος στὴν κίνησή·) ***Λελούδω*** (εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὸ νέο ξεσπάθωμα· ἔστειλα τὰ περσινὰ φυλλάδια 1-6·) ***Τρελλὸ Ναυτάκι*** (Σῆμα ἔστειλα· δεκτὰ καὶ τὰ Π. Πνεύματα·) ***Λέλεκαν*** (γιὰ τὸ ξεσπάθωμα εὐχαριστῶ πολύ· λυσόχ. καὶ τετράδια ἔστειλα·) ***Λουλουδάκι τοῦ Τέμπλου*** (αὐτὸ· Ὁδηγὸν καὶ Σῆμα ἔστειλα·) ***Ἀφρικάναν*** (Σῆμα κτλ. ἔστειλα· τὰ ψευδώνυμα ἀνανεώθηκαν στὸ 90·) ***Ἐρείκην*** (εὐχαριστῶ πολύ· δὲν πειράζει· στὴν ἐρώτησή σου ναί·) ***Θ. Γ. Βιτούλιαν*** (ἔστειλα τὰ τρία φυλλάδια·) ***Σοφίαν Μπαμίχα*** (δὲν μ' ἐνοχλεῖς καθόλου· ἔκαμα ἀλλαγὴ κι' ἔστειλα τὰ τρία φυλλάδια·) ***Ματίναν Μαντάκου*** (στεῖλε τα ὅποτε θέλεις·) ***Ἑλλάδα Μούλκα*** (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο σου γραμματάκι· ἔστειλα Σῆμα καὶ Ὁδηγό· γράφε μου·) ***Κόρκυραν*** (μετὰ χαρᾶς !) ***Διλάνταν. Κ. Ζήσην*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***26 Φεβρουαρίου***, θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ *συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.*

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 253ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ συλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 28 Ἀπριλίου.

153. Δεξίγριφος

Τὸν ξανθὸ Φοῖβο στεφανώνει
Ἡ τὴν ὠχρόλευκη Σελήνη.
Νῆμα λεπτὸ τώρα ζυγώνει
Κι' ὦ συμφορά, λύπη κι' ὀδύνη !
Μπαίνει στὴν πόλη ὁ ἐχθρὸς
Καὶ παντοῦ θρῆνος κι' ὄδυρμός.

Μικρομέγαλη

154. Συλλαβόγριφος

Τὴ γάτα μου φωνάζω
Προφέρω κι' ἕνα ἄρθρο
Ματζὶ κι' ἕνα νησί,
Κι' ἀπὸ τὸ στόμα βγάζω
—Ἀνέλπιστο καὶ τοῦτο—
Πολύχρωμο πουλί.

Περσεὺς

155. Στοιχειόγριφος

Κάποιος μαθητὴς μὲ πιάνει
Τὰ γραπτά του γιὰ νὰ κάνῃ,
Ἀλλ' ἀμέσως ἀποβεῖ :
Πέντε τἄχω μετρημένα,
Δυὸ μονάχα μοῦ ἀφαιρεῖ,
Πῶς δὲν μένει παρὰ . . . ἕνα ;

Ἐρείκη

156. Ἀναγραμματισμὸς

Ἐγὼ ἕξη μόνον ἔχω,
Κι' εἶμαι, ἰδές, τὶ μεγαλεῖο !
Μ' ἂν τὸ πρῶτο καὶ τὸ τρίτο
Ἀμοιβαίως μεταθέσῃς,
Ἀπὸ κράτος ποὺ ἤμουν πρῶτα,
Κάποιο ἄγριο θηρίο
Ἢ κι' ἀστερισμὸν ὡραῖο
Στὴ στιγμὴ θἀποτελέσῃς.

Ὄνειρον Δόξης

157. Κλῖμαξ

Θ * * Σ
Θ * * * Σ
Θ * * * * Σ
Θ * * * * * Σ
Θ * * * * * * Σ
Θ * * * * * * * Σ
Θ * * * * * * * * Σ

Ἐκ τῶν ἄνω κατὰ σειράν : τὸ ὑπέρτατον ὄν, θεά, ποταμός, ἀρχαῖος ποιητής, μεγάλη ἐπιτυχία, βουκολικὸς ποιητής, ἀρχαῖος πεζογράφος.

Συφορέμαλλη

158. Κρυπτογραφικὸν

1234567=Θεά.
2151 =Πόλις τῆς Γραφῆς.
3154767=Ποταμός.
46516 =Ρῆμα.
54267 =Ὅσον σοῦ ἀνήκει.
6767 =Θεά.
734551 =Βασιλικόν.

Ναΐς

159-163. Μαγικὸς φθόγγος

Δι' ἑνὸς φθόγγου τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, ἀντικαθιστῶντος ἓν οἱονδήποτε γράμμα εἰς ἕκαστην τῶν κάτωθι λέξεων, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις :

καϋμός, υἱός, πρός, ἑκὼν, ἄυλος.

Πανελλήνιος Ὄνειρο

164. Ποικίλη Ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ καθ-ξῆς, ἀποτελοῦν ἀρχαῖον περίφημον στρατηγόν :

1, Στρατηγὸς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας· 2, Ἀρχ. Λυρικὸς ποιητής· 3, Κράτος τῆς Ἀμερικῆς· 4, Ἀρχ. τύραννος καὶ σοφός· 5, Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου· 6, Μοῦσα· 7, Ὄρος τῆς Ἑλλάδος.

Βατραχος Νο 6

165. Μικτὸν

κ - σα - κ - αει - λγ

Αἱματοβαμένη Δόξα

166. Γρῖφος

ι ι
ι δα ι ΟΤΙ ι δα ι
ι ι ΟΥΔ ι ι
ι ι

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

167. Cryptogramme

123456=Poète tragique français
256 =Animal
32566 =Ville de Crète
43216 =Anc. aviateur
5436 =Ville de France
6566 =Prince Troyen

Σαπουνεφουσκα

168. Sans Consonnes

* - ulo - ai - a - oe

Ἰούλιος Καῖσαρ

Τέλος τοῦ 253ου Διαγωνισμοῦ. Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο ἀρχίζει νέος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ.50

712. Περίανδρος (περί, Ἄνδρος). — 713. Ἀστυάγης ἄστυ, Ἄγις). 714. Γερμανὸς-γερανός.— 715. Οἴιοι-εἰμί. —716. Ἄιανα.

717.
Ω Ο Ο Σ Σ
Ν Δ Ι Τ
Ο Ε Ο Η Α Α Ι Η
Κ Ρ Μ Σ Ν
Ω Ο Ω Ο
Ν Σ Ν Σ

718 - 722. Διὰ τοῦ Λ : ***πόλος, ὅλος, λιτός, λῆξις, ἅλμα.*** — 723. ΧΘΡΝ - ΛΛ, ΕΑ - ΙΑΥΕ=ΕΧΘΡΑΝ ΔΙΑΛΥΕ (ΧΕβρών, ΘΑβώρ, ΡΙσελιέ, ΝΑβουχοδονόσορ, ΔΥσις, ΛΕυκωσία,). — 724. Δύο κακῶν προκειμένων τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον.—725. ***Μέγας ῥήτωρ ὁ Ὑπερίδης*** (μὲ γας ρι, τό, ρῶ ὑπὲρ ι δίς).—726. Le bois tortu fait le feu droit. (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στήλας ἐκ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω ἐναλλάξ.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὸ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ εφαλαῖα δρ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ ΛΑ' — 199 /

Ὑστερα ἀπὸ τρεῖς μῆνες ἀποχῆς, ξαναρχόμαστε στὴ κίνηση, μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων.—Δηλώνουμε ΡΗΤΑ καὶ ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΙΚΑ ὅτι ὅλες οἱ ἐναντίον μας ἀνακαλύψεις ἦσαν ποιητικὲς ὑπερβολές, ἤγουν φανταστικές. (Στοιχηματίζουμε μὲ 50 ἕως + ∞ λίρες στερλίνες γιὰ κάθε ψευδώνυμο). Οὔτε «Δόσις» οὔτε «Κόρης» οὔτε . . κανεὶς δὲν ὑπάρχει στὸ Σύλλογό μας Βρὲ παιδιά, πιστεύετε, καταντήσαμε νὰ ξεχάσουμε κι' ἐμεῖς τὰ ὀνόματά μας !

Φιλικά : «ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ» (Δ.Σ.)

/ ΛΑ' — 200 /

Εὐχαριστῶ ὅσα Διαπλασόπουλα μοῦστειλαν στὸν (ΛΑ' —172) Διαγωνισμόν μου Μπίλυ Ντόδ. Ἀνθισμένη Γριανταφυλλιά, Πληγωμένε Χρυσαετέ, περιμένω.

Γαρδένια

/ ΛΑ' — 201 /

Η Χρυσοπηγή, Γαρδένια, Φεγγαραχτίδα, χαιρετοῦν ὅλα τὰ θλαστάρια τοῦ περβολιοῦ τῆς Διαπλάσεως.

/ ΛΑ' — 202 /

Τὸ παλιὸ Ξενιτεμένο Πολιτάκι, νοσταλγώντας περασμένα, παρακαλεῖ τὰ Διαπλασόπουλα ποὺ κοποτε τοῦ χάρισαν τὰ εὐχάριστα γράμματά του: καὶ τὸν θυμοῦνται ἀκόμα νὰ τοῦ γράφουν : Νίκον Κατιρτζόγλου, Στρατιωτιωτικὴ Ἰατρικὴ Σχολή, Ἀθήνας.

Περιμένει ἐπίσης ἀπό : Εὐτέρπην, Μενεξεδένια, Ἀλαφροΐσκιωτη, Βασίλισσα τοῦ Δάσους, Ἄχ Πολη, Πόνου Δάκρυ, Νεράϊδες, Θέτιδα . . .

ΧΙΜΑΙΡΟΚΥΝΗΓΟΣ

/ ΛΑ' — 203 /

Χαρὰ ἀνείποτη θὰ μοῦ προξενοῦσε ἕνα τετραδιάκι ἀπὸ Μεγάλην Ἑλλάδα, Φιλόσοφην, Μικρομέγαλην, Κυρὰν τῆς Θάλασσας (δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆ), Χρυσονειρο καὶ ἀπὸ κάθε εὐγενικὴ Διαπλασιακὴ ψυχούλα. Νὰ περιμένω ; Δ/σίς μου (ΛΑ'—23).

Ἀτρειδη, ποῦ εἶναι τὸ δῶρον σου ; Κάποιος ἦν καὶ διελύθη . . . Ψηφίσατε ὅλοι -ες τὰ ἐκλεκτὰ ψευδώνυμα Χαραυγὴ τῆς Λευτεριᾶς καὶ Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ.

Φρανσίνα

/ ΛΑ' — 204 /

Ψηφίσατε τὸ ὑπέροχον ψευδώνυμον : ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΒΕΡΩΦ

/ ΛΑ' 205 /

Μπουμπουλίνα, Ἑλληνικὴ Σημαία, Γλυκειὰ Πατρίδα, Δαφνοστεφῆ Ἑλλην, Βασίλειε Μακεδών, Ἔνδοξο Ἑλληνόπουλο, Χαραυγὴ τῆς Λευτεριᾶς, Αἱματοβαμένη Δόξα, Αὐγὴ Ρόδου, σᾶς ψηφίσαμε.

Γεώργιος Ἀβέρωφ
Θούριος τοῦ Ρήγα

/ ΛΑ' 206 /

ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ (Δ.Σ.)
2ον ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν ἐξελέγησαν :
ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Βάτραχος Νο 12
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ : Βάτραχος Νο 13
ΤΑΜΙΑΣ : Βάτραχος Νο 14
Δεχόμεθα μέλη στὸ Μαρούσι. Δ/σις : Κοιμήσεως Θεοτόκου 15, Μαρούσι.

/ ΛΑ' — 207 /

«Διαπλασιακὴ Δημοκρατία», Ριγολέττε, Συνεχίσατε - . . μυθιστορήματά Σας ! . . Τιγράν, Καλὴ χώνεψη.

Χιμαιροκυνηγὸς

/ ΛΑ' — 208 /

«Κεσαυνέ», ἐτρελλάθηκες ; ὦς τώρα δὲν ἤξευρα ποὺ λεγόμουν Στελιοπούλου ! Αὐτὲς τὶς ἐξυπνιὲς ἄλλοῦ.

Κόρη τῆς Ἐρήμου

/ ΛΑ' 209 /

Ἀσχολήσου μὲ εὐγενέστερα πράγματα, «Κεραυνέ» Καταντᾶς γελοῖος κάμνοντας ἀναληθεῖς καὶ ἀσκόπους ἀποκαλύψεις ψευδωνύμων Δὲν λέγομαι Σταμπουλῆς, Ποῖον τὸ ψευδώνυμό σας Ε. Σί ;

Ὀδυσσεὺς

/ ΛΑ' 210 /

Πρωτομπαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο, χαιρετῶ ὅλους ἐς. Ἀνταλλάσσω Μ.Μυστικά. Δ σις : Καν Ἑρμην. Περιστιάνου, Γ Σεπτεμβρίου 36, Ἀθῆναι, διά :

Λεπτούλαν

/ ΛΑ' — 211 /

Κεραυνοί, βροντές, ἀστροπελέκια : Πάνε τὰ δεσπὰ τοῦ Γορ. Δεσμοῦ= Πολυδώρου. «Πέντε»='Αθανασίου, Νάρκισσε, καλὴ ἀποτυχία στὸ Δημοψήφισμα. Παιδιά, ζήτω ὁ «ΚΕΡΑΥΝΟΣ. Προσεχῶς ἀποκαλύψεις. Συλ. : «ΚΕΡΑΥΝΟΣ»

/ ΛΑ' — 212 /

Παιδιά . . . Ὅποιος τὴ μεγαλύτερη ἐξυπνάδα στείλει μὲ πεντόδραχμο, στὴ Δ/ση : Μπέτα Παζουλίδου, Σαραντάπορου 11, Θεσσαλονίκη, θὰ ὑποστηριχθῇ στὸ Δημοψήφισμα καὶ θὰ πάρῃ ἕνα ὅμορφο δῶρο.

Ἀτλαντίς, Βάγκνερ, Ἀλκυὼν

/ ΛΑ' — 213 /

Παρόρκια. Ὁ προτεινόμενος πρὸς λύσιν Γρῖφος εἰς τὴν (ΛΑ'—178) ἀγγελίαν τοῦ Ἐρνάνη, ἐτυπώθη λάθος. Νὰ διορθωθῇ ἔτσι :

Ος ½ ς ΜΠ —

/ ΛΑ' — 214 /

«Κεραυνέ» σπουδαῖε : κατόπιν τῆς Διαπλάσεως καὶ δύο συλλόγων, ἀνεκάλυψες καὶ σύ.

Ναουσόπαιδο

Υστερόγραφον τοῦ διαγωνισμοῦ μου : Ἐκτὸς τῆς Μίς Ἑλλάδος δέχομαι Μίσες ὅλων τῶν πόλεων

Ναουσόπαιδο

/ ΛΑ' — 216 /

Ὅσα παιδάκια ὑποφέρουν ἀπὸ λαιμό, μυτη, αὐτιά, τὰ γιατρεύει ἀσφαλῶς ὁ εἰδικώτατος κι' ἐμπειρότατος ἰατρὸς κ. ΜΙΧ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ. Δέχεται στὴν κλινική του, πλατεῖα Ὁμονοίας, ὁδὸς Δώρου, 8-Α, ἀπὸ 10-12 καὶ ἀπὸ 4-6.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι